

اثرنامه

آن چه می خوانید، حاصل پاسخ گویی بیش از هشتاد نفر به یک فراخوان فیس بوکی است که در اوایل سال ۹۳ خورشیدی برگزار گردید و از مخاطبان خواسته شده بود ده کتاب از اثرگذارترین کتاب هایی که خوانده اند را معرفی کنند. در انتها نمودار پربسامدترین کتاب ها نیز درج شده است.

یاسر میردامادی

1 حامد قدوسی

یک/ فردایی دیگر؛ (سید مرتضی آوینی)
دو/ قصه ارباب معرفت؛ (عبدالکریم سروش)
سه/ فیلم نامه هم شهری کین
چهار/ مراقبه و تنبیه؛ (میشل فوکو)
پنج/ ناکشین، مارقین، قاسطین، (علی شریعتی)
شش/ علم و دین، (ایان باربور)
هفت/ وداع با اسلحه، (ارنست همینگوی)
هشت/ خاطرات برتراند راسل
نه/ ترس و لرز، (سورن کییرکگارد)
ده/ قانون، قانون گذاری و آزادی، (فون هایک)

2 یاسر میردامادی

یک/ درد جاودانگی (میگل د اونامونو)، ترجمه ی خرمشاهی
دو/ هابیل و چند داستان دیگر (میگل د اونامونو)، ترجمه ی خرمشاهی [خصوصاً داستان آخر: قدیس مانوئل نیکوکار شهید]
سه/ چنین گفت زرتشت (نیچه)، ترجمه ی داریوش آشوری
چهار/ درس هایی در باره ی اسلام (گلدریهر) ترجمه و تحشیه علی نقی منزوی
پنج/ عقل و اعتقاد دینی (مایکل پترسون و دیگران)، ترجمه ی آرش نراقی و ابراهیم سلطانی
شش/ قبض و بسط تئوریک شریعت (عبدالکریم سروش)
هفت/ خاطرات آیت الله منتظری
هشت/ سنت و سکولاریسم، مصطفی ملکیان، عبدالکریم سروش، محمد مجتهد شبستری، محسن کدیور
نه/ تمهیدات؛ عین القضات همدانی (به تصحیح عقیف عسیران و علی نقی منزوی)
ده/ مکتب در فرایند تکامل (سید حسین مدرسی طباطبایی)

3 حسین غلامی

یک/ برداران کارامازوف، (داستایوفسکی)
دو/ حکمت بیقراری (The Wisdom of Insecurity) آلن واتس

سه/ چشم انتظار خدا (Attente de Dieu) سیمون وی
 چهار/ ریشه ها (L'Enracinement) سیمون وی
 پنج/ الهیات سلبی زمان (Negative Theologie der Zeit) نوشته: میثائیل توینیان
 شش/ عشق، قدرت، دانش
 (Love, Power and Knowledge: Towards a Feminist Transformation of the Sciences)
 هیلاری رز
 هفت/ بر ساختن واقعیت اجتماعی (The Construction of Social Reality)، (جان سرل)
 هشت/ تمهیدات، (عین القضاة همدانی)
 نه/ مقالات شمس تبریزی، به تصحیح و تحشیه: محمد علی موحد
 ده/ مثنوی معنوی

4 بهمن زکی پور

یک/ پدر، مادر، ما متهمیم، علی شریعتی.
 دو/ شرق شناسی، ادوارد سعید، ترجمه عبدالرحیم گواهی.
 سه/ صوفیسم و تائویسم، توشیهیکو ایزوتسو، ترجمه محمد جواد گوهری.
 چهار/ ارض ملکوت، از ایران مزدایی تا ایران شیعی، هانری کربن، سید ضیا الدین دهشیری.
 پنج/ افسون زدگی جدید، هویت چهل تکه و تفکر سیار، داریوش شایگان، ترجمه فاطمه ولیانی.
 شش/ تمدن در بوته آزمایش، آرنولد توین بی، ترجمه ابوطالب صارمی
 هفت/ مکتب در فرآیند تکامل، سید حسین مدرسی طباطبائی، ترجمه هاشم ایزد پناه.
 هشت/ حکمه الاشراق، شهاب الدین سهروردی.
 نه/ زنده به گور، صادق هدایت.
 ده/ پژوهش های ایرانی باستان و میانه، دکتر بدرالزمان قریب.

5 فاطمه توفیقی

یک/ قرآن (The Qur'an)
 دو/ کتاب مقدس (The Bible)
 سه/ غزلیات شمس (A Volume of Rumi's Poetry)
 چهار/ فاطمه فاطمه است (Shariati's _ Fatima is Fatima)
 پنج/ Judith Butler's _ Gender Trouble
 شش/ Jacques Derrida's _ Gift of Death
 هفت/ Saba Mahmood's _ Politics of Piety
 هشت/ Talal Asad's _ The Formation of the Secular
 نه/ Michel Foucault's _ Ethics: Subjectivity and Truth
 ده/ Richard King's _ Orientalism and Religion: Postcolonial Theory, India, and 'The Mystic East'

6 روح الله محمودی

یک/ گزارش به خاک یونان (نیکوس کازنتزاکیس)

دو/ مسیح باز مصلوب (نیکوس کازنتراکیس)
سه/ امریکایی آرام (گراهام گرین)
چهار/ هابیل و چند داستان دیگر (میگل د اونامونو)
پنج/ معنای متن (نصر حامد ابوزید)
شش/ پراگماتیسم (ویلیام جیمز) + مقاله‌ی «اراده به اعتقاد» باز هم از ویلیام جیمز
هفت/ مکتب در فرآیند تکامل (سید حسین مدرسی طباطبایی)
هشت/ مقالات شمس + غزلیات سعدی
نه/ انسان در جست و جوی معنا (ویکتور فرانکل)
ده/ آبرونی، کانتینجنتی و سولیداریتی (ریچارد رورتی)

7 مهدی خلجی

.../ قبض و بسط تئوریک شریعت (سروش)
یک/ ریچارد رورتی
دو/ لوسین فور
سه/ هانس بلومبرگ
چهار/ باروخ اسپینوزا
پنج/ پیر بوردیو
شش/ ژیل دولوز
هفت/ محمد ارکون
هشت/ ژاک دریدا
نه/ فرانسوا شاتله
ده/ هانا آرنه

8 محمد طاهری

یک / منطق صوری (خوانساری)
دو / اخلاق باور (مک اینتایر)
سه / هرمنوتیک کتاب و سنت (شیستری)
چهار/ عقل و اعتقاد دینی (مایکل پترسون)
پنج / رهایی از کارمندی (کیوساکی)
شش / هنر شناخت مردم (دی تیگر ، بارون تیگ)
هفت / تاریخ تمدن (ویل دورانت)
هشت / هوش هیجانی (دانیل گلمن)
نه/ هوش اخلاقی (میکله بورب)
ده / دیوان خیام

9 اکبر کرمی

به جای نام بردن از 10 کتاب به 10 رخ داد مهم در زنده گی ام بسنده کرده ام:

یک/ آشنایی با اشعار احمد شاملو و فروغ فرخزاد و کنده شدن از جهان سنت
دو/ آشنایی با مجله ی آدینه و دنیای سخن و شوق ایستادن در آستانه ی جهان جدید
سه/ دست و پنجه نرم کردن با گفتمان جبر و اختیار که هم چون فانوس های دریایی همیشه دستم را گرفته است
چهار/ آشنایی با گفتمان آزادی/برابری و برآمد آن ها یعنی حقوق بشر و دموکراسی که به باور من مهمترین دست آورد جهان جدید است
پنج/ آشنایی با گفتمان انحطاط در ایران و نظریه ی پردازان بزرگ آن؛ کسانی هم چون آخوندزاده، ملکم خان، کسروی، تقی زاده، سروش، دوستدار و ...
شش/ آشنایی با پوپر و آثار گران سنگ او و دل بسته گی به جامعه ی باز
هفت/ کشف نیچه که مثل کپرنیک جهان مرا زیر و رو کرد
هشت/ آشنایی با گفتمان های پسامدرن و جهان های رنگارنگ و متکثر آن ها
نه/ زیستن در هم سایه گی خداوندان و در شکوه خودبسنده گی و آدمیزاده گی
ده/ و درک ارج شناسی جدید

10 مالک عجم

یک/ چنین گفت زرتشت نیچه داریوش آشوری
دو/ بکت آلوارز ترجمه فرهاد پور
سه/ سه گانه استیوارت هیوز (آگاهی و جامعه راه فرو بسته هجرت اندیشه اجتماعی) فولادوند
چهار/ سه گانه عصر اطلاعات کاستلز
پنج/ عقل و اعتقاد دینی مایکل پترسون و دیگران
شش/ چهار گانه مراد فرهاد پور عقل افسرده بادهای غربی و 2 جلد پاره های فکر
هفت/ چهار گانه حسین بشیریه : جامعه شناسی سیاسی تاریخ اندیشه های سیاسی در قرن بیستم 2 جلد جامعه شناسی دوره جمهوری اسلامی موانع توسعه سیاسی در ایران
هشت/ سه گانه داستایفسکی : جنایت و مکافات ابله برادران کارامازوف
نه/ عبید زاکانی و گلستان سعدی
ده/ تجربه مدرنیته برمن

11 فرحناز امراللهی

یک/ يك جلد و نیم از رمان در جست و جوی زمان از دست رفته
دو/ کویریات و اسلامیات شریعتی
سه/ ماهی سیاه کوچولو
چهار/ مسافر کوچولو
پنج/ ابله داستایفسکی
شش/ ماجراجوی جوان
هفت/ همه اوریانا فالاجی ها
هشت/ مسیح باز مصلوب

نه/ یکی دو کتاب از ر. اعتمادی
ده/ تمام کتاب های عزیز نسین

۱۹۸۴ و مزرعه حیوانات، جاذبه و دافعه مطهری، کتاب ها و کلاس های دلشاد تهرانی،
نیمچه کتاب هایی که سر تحلیل کیفی خواندم، و تازگی کتابی که استاد ملکیان معرفی کرد و جنبه های تازه ای از خودم را برای خودم
مکشوف کرد: زندگی برازنده من

12 صادق شمس

یک/ برادران کارامازوف (داستایوسکی)
دو/ ترس ولرز (کیرکگور)
سه/ اخلاق (اسپینوزا)
چهار/ سیمای مرد هنر آفرین در جوانی (جویس)
پنج/ تمهیدات (کانت)
شش/ قبض و بسط تئوریک شریعت (سروش)
هفت/ جامعه باز و دشمنانش (پوپر)
هشت/ اندیشه سیاسی معتزله (نجاح محسن)
نه/ لرد جیم (کنراد)
ده/ عوالم خیال (ویلیام چیتیک)

13 امین بزرگیان

یک/ پدر، مادر، ما متهمیم (علی شریعتی)
دو/ داستان راستان (مرتضی مطهری)
سه/ ظلمت نیمروز (آرتور کستلر)
چهار/ قبض و بسط تئوریک شریعت (عبدالکریم سروش)
پنج/ فلسفه علم (چالمرز)
شش/ فراسوی نیک و بد (نیچه)
هفت/ جنایت و مکافات (داستایوسکی)
هشت/ مراقبت و تنبیه (فوکو)
نه/ تجربه مدرنیته (مارشال برمن)
ده/ سنگی برگوری (جلال آل احمد)

14 تایماز عظیمی

یک/ رساله ای در باب اصول شناخت بشر (جورج بارکلی)
دو/ نامه ی اول به گرینیتان (پولس قدیس)
سه/ نامه به رومیان (پولس قدیس)
چهار/ کتاب جامعه (نویسنده نامشخص/ منسوب به سلیمان نبی)
پنج/ سیمپُسیوم (افلاطون)
شش/ شیاطین (فیودور داستایوفسکی/ سروش حبیبی)
هفت/ اُبلوموف (ایوان گنچارُف/ سروش حبیبی)

هشت/ مکبث (ویلیام شکسپیر)
نه/ ژاک قضا و قدری و اربابش (دنی دیدرو/ مینو مشیری)
ده/ شب یک، شب دو (بهمن فرسی)

15 سید کوهزاد اسماعیلی

یک/ اخلاق نیکوماخوس (ارسطو)
دو/ شهریار (نیکولو ماکیاولی)
سه/ مفهوم امر سیاسی (کارل اشمیت)
چهار/ جمهور (افلاطون)
پنج/ قوانین (افلاطون)
شش/ شاهنامه فردوسی
هفت/ گلستان سعدی
هشت/ دیباچه نوین شاهنامه (بهرام بیضایی)
نه/ درآمدی بر تاریخ اندیشه سیاسی در ایران (دکتر سید جواد طباطبایی)
ده/ چنین گفت میر حسین، مجموعه مکتوبات میر حسین موسوی از بهمن 87 تا بهمن 89 یازده/ تاریخ فلسفه سیاسی (لئو اشتراوس)

16 سید اکبر موسوی

یک/ لشواهد الربوبیه (ملاصدرا)
دو/ قصه الغریبه العربیه (سهروردی)
سه/ ترس و لرز (سورن کرکگور)
چهار/ فضیلت های فراموش شده (حسینعلی راشد)
پنج/ مختصر المعانی فی شرح تلخیص المفتاح (سعد الدین تفتازانی)
شش/ چستی علم (چالمرز ترجمه سعید زیباکلام)
هفت/ عقل و اعتقاد دینی
هشت/ الموجز فی اصول الفقه
نه/ ادبیات فلسفی اگزیستانسیالیسم خصوصا داستایوفسکی و کافکا (برادران کارامازوف و مسخ نمونه عالی هستند. از دیگر رمانها باید مرشد و مارگریتا ی بولکاگوف و نیز کوری ساراماگو را خصوصا در نشان دادن توحش ذاتی بشر نام برد. پدران و پسران تورگنیف)
ده/

17 زینب صالحی

یک/ قرآن مجید
دو/ انجیل (به ویژه انجیل یوحنا)
سه/ اخلاق نیکو (ماخوس)
چهار/ رساله منطقی (فلسفی ویتگنشتاین)
پنج/ سیری در سپهر جان (مصطفی ملکیان)
شش/ راهی به رهایی (مصطفی ملکیان)
هفت/ سرگشته راه حق (کازانتراکیس)

هشت/ روان‌شناسی کمال (دوان شولتس)
نه/ زمینه روانشناسی (هیلگارد)
ده/ Forgiveness: the art of living (دیوید مک‌ناوتن و اوا گارد)

18 بهزاد مهرانی

یک/ توت‌پرستی (علی شریعتی)
دو/ قبض و بسط تئوریک شریعت (عبدالکریم سروش)
سه/ مثنوی (مولانا)
چهار/ درد جاودانگی (میگل اونامونو)
پنج/ دریای ایمان (دان کیویت)
شش/ عقل و اعتقاد دینی (مایکل پترسون)
هفت/ ترس و لرز (کی‌یرکه‌گور به همراه فیلم هامون مهرجویی)
هشت/ کیمیای سعادت (امام محمد غزالی)
نه/ فایده‌گرایی (جان استیوارت میل)
ده/ هشت کتاب (سهراب سپهری)

19 علیرضا کیانی

یک/ قبض و بسط تئوریک شریعت (سروش)
دو/ دفاع از عقلانیت (مرتضی مردیها)
سه/ خداحافظ‌گری کوپر (در نیمه‌ی اول رمان، رومن‌گاری شاهکاری خلق می‌کند. باگ مورن بچه‌باز. شخصیتی منحصر به فرد. این رمان چکیده‌ی ادبی اصل عدم قطعیت است!)
چهار/ جهان و تاملات فیلسوف (شوینهاور)
پنج/ مادام بوارای (گوستاو فلوبر)
شش/ مادام بوارای ای آفرید
هفت/ فلسفه‌ی تحلیلی در قرن بیستم (وینگنشتاین دوم / ترجمه فریدون فاطمی)
هشت/ مقالات محمدرضا نیکفر
نه/ چیستی علم
ده/ کافه نادری (رضا قیصریه)

20 کوشا اقبال

یک/ نقد عقل محض (امانوئل کانت)
دو/ کاپیتال (کارل ماکس)
سه/ اخلاق (باروخ اسپینوزا)
چهار/ دیوان حافظ
پنج/ در انتظار گودو (ساموئل بکت)
شش/ مجموعه شعرهای احمد شاملو
هفت/ تاریخ بیهقی (ابولفضل بیهقی)
هشت/ حدس‌ها و ابطال‌ها (کارل پاپر)
نه/ مسخ (فرانتس کافکا)
ده/ زبان فکر (جری فودور)

21 میر محمد میرزایی موسوی

یک/ تمهیدات عین القضاة و نامه‌های عین القضاة همدانی
دو/ مثنوی، دماآدا (راه حق؛ با ترجمه ی عالی رضا علوی) و داثو د جینگ
سه/ در جست و جوی زمان از دست رفته (مارسل پروست)
چهار/ زندگی کوتاه است (یاستین گاردنر)
پنج/ هر چه از توشیهیکو ایزوتسو خواندم، مخصوصا (مفاهیم دینی اخلاقی در قرآن) و (خدا و انسان در قرآن)
شش/ درد جاودانگی و هابیل و چند داستان دیگر هر دو از میگلد اونا مونو (از مجموعه ی هابیل، به ویژه داستان قدیس امانوئل،
نیکوکار شهید که دیدم در فهرست خیلی‌های دیگر هم بود)
هفت/ آثار هانری کرین، به ویژه ارض ملکوت
هشت/ آثار جاودان خردی‌ها یا سنت‌گرایان، از بابک عالی‌خانی تا مارتین لینگز
نه/ آینده ی ادیان از پل تیلیش، مخصوصا مقاله‌ی آخر (اهمیت تاریخ ادیان برای الاهی‌دان جامع‌نگر)
ده/ زبان باز از داریوش آشوری/ رساله‌ی دین‌شناخت از آرش نراقی/ فلسفه‌ی زبان دینی دان استیور

22 صدرا ساده

یک/ هزار فرسنگ زیر دریا، ژول ورن (کتابهای ژول ورن / آسیموف / تن تن و میلو)
دو/ من او، رضا امیرخانی (ارمیا / مجموعه شعر شب شعرهای انقلاب سمپاد)
سه/ قرآن (صحیفه سجاده)
چهار/ تشیع علوی، تشیع صفوی، علی شریعتی (اسلام پژوهی / حسین وارث آدم / گفتگوهای تنهایی / پدر مادر ما متهم ایم)
پنج/ ایمان و آزادی، مجتهد شبستری (هرمنوتیک و کتاب و سنت / بسط تجربه نبوی و قبض و بسط تئوریک شریعت، عبدالکریم
سروش / جزوات قرآن پژوهی محسن کدیور / راهی به رهایی، مصطفی ملکیان)
شش/ سیره ابن هشام (خدا و انسان در قرآن، ایزوتسو / تاریخ ادیان، جان ناس)
هفت/ برادران کارامازوف، داستایوفسکی (ابله، ... / پدران و پسران، ایوان تورگنیف / خرمگس، ووینیچ / ۱۹۸۴، اورول / خداحافظ
گری کوپر، رومن گاری ...)
هشت/ ترس و لرز، کیرکگور (مسخ، کافکا / کالیگولا، کامو / تهوع، سارتر / بوف کور، هدایت)
نه/ فلسفه علم، کارنپ (فلسفه علوم طبیعی، و تبیین علمی، همپل / رساله منطقی فلسفی، و پژوهش های فلسفی، ویتگنشتاین)
ده/ مقالات شمس (تذکره الاولیا، عطار / سهروردی)
یازده/ گلستان و بوستان سعدی (غزلیات شمس / اشعار شاملو)

23 اکبر جباری

یک/ فصوص الحکم (به همراه شرح جندی و قیصری)
دو/ دیوان بیدل
سه/ وجود و زمان
چهار/ پدیدارشناسی روان
پنج/ رساله پروتاگوراس و هیپاس (افلاطون)
شش/ نامه های عین القضاة
هفت/ سوانح احمد غزالی
هشت/ اوپانیشاد

نه/ برادران کارامازوف
ده/ گرگ بیابان

24 بابک برمایه

یک/ اندیشه‌های میرزا آقا خان کرمانی (فریدون آدمیت و همچنین مکتوبات میرزا فتحعلی آخوندزاده)
دو/ ترانه‌های خیام صادق هدایت/خیام (و اکثر کتاب‌های هدایت، مخصوصاً نیرنگستان)
سه/ مزرعه‌ی حیوانات (جورج اورول)
چهار/ بیست و سه سال (علی دشتی)
پنج/ سیمای دو زن (علی اکبر سعیدی سیرجانی)
شش/ تاریخ فلسفه (ویل دورانت)
هفت/ چرا ایران عقب ماند و غرب پیش رفت (کاظم علمداری)
هشت/ خاطرات آیت الله منتظری
نه/ از پرویز تا چنگیز (حسن تقی زاده)
ده/ چرا مسیحی نیستم (برتراند راسل)

25 مرتضی اصلاح‌چی

یک/ دنیای سوفی اثر یوستین گرودر (این کتاب را در دبیرستان خواندم و باعث شد علیرغم اینکه دیپلم ریاضی بودم کنکور انسانی بدهم
و رشته فلسفه را به عنوان گزینه اول انتخاب کنم)
دو/ بیگانه (آلبر کامو)
سه/ کوریات (علی شریعتی)
چهار/ قبض و بسط تئوریک شریعت (عبدالکریم سروش)
پنج/ مانیفست کمونیست (کارل مارکس)
شش/ چنین گفت زرتشت (نیچه)
هفت/ نظریه کنش ارتباطی (یورگن هابرماس)
هشت/ دیالکتیک روشنگری آدورنو هورکهایمر
نه/ من او (رضا امیرخانی)
ده/ جامعه باز و دشمنان آن (کارل پوپر)

26 محمدرضا جلایی‌پور

یک/ متون کانونی شکوفاترین سنت‌های معنوی، به ویژه «قرآن» که مونس‌ترین کتاب عمرم بوده، «عهد قدیم» و «عهد جدید» (با ترجمه‌ی پیروز سیار)
دو/ مجموعه آثار مولانا جلال‌الدین محمد بلخی و شمس‌اش (به ویژه «غزلیات شمس»، «مثنوی معنوی» و «مقالات شمس»)
سه/ نهج‌البلاغه‌ی مولا علی
چهار/ مجموعه کتاب‌های «نیمه‌ی پنهان ماه» (روایت‌های تاثیرگذار همسران چند شهید که از میان‌شان شهیدان مدق، چمران، باکری، آبشناسان و همت را بیشتر دوست داشتم)، «عطش» (شرح احوال سیدعلی قاضی)، «بیقرار» (شرح احوال میرزا جواد ملکی تبریزی) و «طوبای محبت» (متن منابر اسماعیل دولابی)
پنج/ مجموعه آثار ابوحامد محمد غزالی (به ویژه «کیمیای سعادت»، «احیاء علوم الدین» و «المنقذ من الضلال»)، سورن کیرکگور

(به ویژه «ترس و لرز»)، سیمون وی (به ویژه «نامه به یک کشیش»)، داستایوفسکی (به ویژه «برادران کارامازوف»، «جنایت و مکافات» و «شب‌های روشن»)، رومن رولان (به ویژه «جان شیفته»)، میگل د اونا مونو (به ویژه «درد جاودانگی»، «قدیس مانویل نیکوکار شهید» و «هابیل و چند داستان دیگر»)، نیکوس کازانتزاکیس (به ویژه «زوربای یونانی»، «سرگشته‌ی راه حق» و «مسیح بازمصلوب»)، تولستوی (به ویژه «آناکارنینا»، «رستخیز» و «جنگ و صلح»)، آندره ژید (به ویژه «مآئده‌های زمینی» و «مآئده‌های تازه»)، و اکهارت تول (به ویژه «لذت حضور یا اقتدار اکنون»، «شکوه زندگی در لحظه‌ی حال»، «نیروی حال» و «تمرین نیروی حال») که مرزهای تجربه‌های وجودی‌ام را جابجا کردند.

شش/ مجموعه آثار ابوالقاسم فنایی (به ویژه «دین در ترازوی اخلاق»، «اخلاق دین‌شناسی» و «معنویت قدسی»)، آرش نراقی (به ویژه «آیین‌ی جان»)، و فضل‌الرحمان ملک (به ویژه «احیا و اصلاح در اسلام» و «اسلام و مدرنیته» که متأسفانه هیچ‌کدام به فارسی ترجمه نشده‌اند) که بیشترین تاثیر را در نظام باور نواندیشانه‌ی اسلامی و اخلاقی‌ام گذاشته‌اند و به نظرم در میان «الگوهای باور دینی سازگار با اخلاق»ی که می‌شناسم خردپسندترین‌اند.

هفت/ مجموعه آثار حسین مدرسی طباطبایی (به ویژه «مکتب در فرآیند تکامل»)، امیل دورکیم (به ویژه «صور ابتدایی حیات دینی») و هاروی کاکس (به ویژه «آینده‌ی ایمان» که هنوز ترجمه نشده) که نگرش به تطور تاریخی باورهای دینی را بیشتر از دیگر کتاب‌ها تغییر دادند.

هشت/ مجموعه آثار آلن دوباتن (به ویژه «پروست چگونه می‌تواند زندگی شما را تغییر دهد؟»، «تسلیمی‌های فلسفه»، «هنر سیر و سفر»، «معماری شادمانی»، «خوشی‌ها و مصائب کار»، «هنر درمانگر» و «دین برای خدا ناباوران» که متأسفانه دو تای آخرش هنوز به فارسی ترجمه نشده)، اروین یالوم (به ویژه «هنر درمان»، «موهبت روان‌درمان‌گری»، «دژخیم عشق»، «مآمان و معنای زندگی»، «روان‌درمانی اگزستانسیال» و «خیره به خورشید نگرستن»)، مصطفی ملکیان (به ویژه «راهی به رهایی»، «مهر ماندگار»، «حدیث آرزومندی» و «مشتاقی و مهجوری») و تام رث (به ویژه «قوت‌یاب»، «دوستان حیاتی»، «چقدر سطل‌تان پر است؟»، «بخور، تحرک داشته باش، بخواب» و «سلامت» که متأسفانه هیچ‌کدام ترجمه نشده‌اند). هر چهار نفر در کتاب‌هایشان با زبانی روشن و ساده محتوای حکمی آثار و داده‌های غنی پرشماری را استخراج، پردازش، خلاصه و عرضه کرده‌اند و به نظرم حکمت منعکس در این آثار بیشتر از دیگر کتاب‌هایی که خوانده‌ام به زندگی بهتر ترجمه می‌شدند.

نه/ کتاب‌های «درست و خوب» از ویلیام دیوید راس (که ترجمه‌ای از آن ندیده‌ام)، «اوصاف پارسایان» از عبدالکریم سروش، «رساله‌ای کوچک در باب فضیلت‌های بزرگ» از آندره کوئل اسپونویل و «معراج السعاده» از ملا احمد نراقی که تاثیر اخلاقی بیشتری داشتند.

ده/ «کلیات سعدی»، «تاریخ بهیقی» و «مجموعه اشعار سایه»

27 محسن زمانی

یک/ دریغ‌ها و آرزوها (شریعتی)
 دو/ قبض و بسطِ تئوریکِ شریعت (سروش)
 سه/ تبارشناسی اخلاق (نیچه به ترجمه‌ی آشوری)
 چهار/ ارغنون شماره 11 و 12 (و عقل افسرده نوشته‌ی مراد فرهادپور و تجربه‌ی مدرنیته ترجمه‌ی او)
 پنج/ نظریه‌ی شناختِ کانت (نوشته‌ی هارتناک و ترجمه‌ی علی حقی)
 شش/ مبادی مابعدالطبیعی علوم نوین (نوشته‌ی برت و ترجمه‌ی سروش)
 هفت/ دیدگاه‌ها و برهان‌ها (گزینش و ترجمه‌ی شاپور اعتماد)
 هشت/ Empiricist Criteria of Cognitive Significance: Problems and Changes, By Carl G. Hempel
 نه/ همه‌ی دفترهای شعر مهدی اخوان ثالث (و بدعت‌ها و بدایع نیمای او و عطا و لقای نیمای او)
 ده/ پیشاهنگان شعر فارسی (گزینش و شرح دبیرسیاقی) کلیات سعدی
 یازده/ کلیات سعدی

28 ناشناس!

یک/ ماجراهای تن‌تن و میلو

دو/ هزار و یک شب
 سه/ صحرای محشر (محمدعلی جمالزاده)
 چهار/ مجموعه داستان‌های ملل (فکر کنم بنگاه ترجمه و نشر کتاب منتشر می‌کرد)
 پنج/ نگاهی به فیزیک (تاراسو، تاراسوا)
 شش/ توپولوژی از دیدگاه حساب دیفرانسیل (جان میلنر)
 هفت/ Bott & Tu, Differential Forms in Algebraic Topology
 هشت/ Oxford Advanced Learner's Dictionary
 نه/ Rudolf Otto, The Idea of the Holy
 ده/ Edmund Husserl, A collection of writings in Phenomenology

29 امید همدانی

1. (David Hume, An Essay Concerning Human understanding (1, 2
 2. (Bertrand Russell, Marriage and Morals (1, 2
 3. (Jean Paul Sartre, L'Être et Le Néant (1, 2
 4. (Thomas Nagel, The View From Nowhere (1, 2
 5. (John Rawls, A Theory of Justice (1, 2
 6. (Gilbert Ryle, The Concept of Mind (1, 2
 7. (Donald Davidson, Inquiries into Truth and Interpretation (1, 2
- هشت/ کارل پوپر، جامعه‌ باز و دشمنان آن (2،1)
 نه/ حافظ، غزلیات حافظ (3،1 و تا حدودی 2)
 ده/ خیام، رباعیات خیام (2،1 و تا حدودی 3)

30 میثم بادامچی

یک/ مصطفی تقوی (در دوران دبیرستان، معلم خصوصی فیزیک من و نیز معلم دوره هایی در مسجد محلمان در تبریز در روانشناسی شرقی و غربی، سیاست در نهج البلاغه، منطق و فلسفه، مقاله خوانی)
 دو/ عبدالکریم سروش (در دوران لیسانس فیزیک، خصوصا کتابهای سیاست نامه و آیین شهریاری و دینداری او در اندیشه سیاسی، و نیز کتاب قبض و بسط تئوریک شریعت و قسمت مهمی از سایر کتابهایش)
 سه/ علیرضا آزمندیان (سال آخر لیسانس، شاید خیلی ها تعجب کنند، ولی آشنایی یا آزمندیان و کلاسهای تکنولوژی فکر او در یک دوره تحول فکری به من برای تغییر کردن بسیار کمک کردند)
 چهار/ اشو (سال آخر لیسانس، مانند مورد 3، خصوصا کتاب "شجاعت" او، خیلی به من برای اصلاح و تغییر عقاید دینی ام کمک کرد)
 پنج/ مصطفی ملکیان (سال آخر لیسانس، از طریق جزوه یک سخنرانی او در انجمن اسلامی دانشگاه تهران، و بعدا کتاب سنت و سکولاریسم با بخش هایی از نظریه عقلانیت و معنویت او آشنا شدم، برایم بسیار جذاب بود، و در تحول فکری ام موثر بود)
 شش/ مهدی نسرین (سال اول دوره فوق لیسانس، کلاس فلسفه علم 1 که با او داشتم تاثیر عمیق بر من داشت. متعلق دانستن خود به فلسفه تحلیلی را مدیون او هستم)
 هفت/ حسن میاننداری (دوره فوق لیسانس، تاثیر میاننداری بر من نه مستقیم، بلکه عمدتا از سرآشنایی با نظریه تکامل داروین در کلاسهای فلسفه زیست شناسی او بود. بعد از آن دوره روانشناسی داروینی برای همیشه جزوی از نگاه من به روانشناسی و حتی خودشناسی شد. البته شاید خود دکتر میاننداری هم این تاثیر را نداند)

هشت/ دثوریم کاباساکال (دوره دکترا. دثوریم امروز همسر من است. من از گفتگو یا او که ورودی سال قبل از من در دوره دکترا فلسفه سیاسی رم بود، همیشه بسیاری نکات را آموخته ام. گفتگو با او همیشه اندیشه های فلسفی مرا صیقل داده است. او همیشه شنونده و منتقد خیلی خوبی برای افکار من بوده است)

نه/ جان رالز (دوره دکترا. آثار او، خصوصا لیبرالیسم سیاسی، عمیق ترین تاثیرات را در فلسفه سیاسی من داشته اند. من هرگز رالز را از نزدیک ندیدم، ولی از طریق رئیس گروه برنامه دکترای فلسفه سیاسی مان در رم، سباستیانو مفتونه، شاگرد شاگرد او شاید محسوب شوم).

ده/ ویل کیملیکا (دوره دکترا. در شش ماهی که در کانادا برای فرصت مطالعاتی نزد او بودم ارتباطی که بعدها بصورت ایمیلی ادامه یافت و امروز با ترجمه کتاب فلسفه سیاسی او به فارسی توسط من و به اتفاق دوستم محمد میاشری ادامه دارد او هم از نظر فلسفه سیاسی، و هم منش فردی، یکی از ماندگارترین تاثیرات را در من داشته است)

31 سارا زرتشت

یک/ گلستان (سعدی)

دو/ قصه های مجید (مرادی کرمانی)

سه/ نوشته های پرویز قاضی سعید (کتاب های ممنوع انتشارات آسیا/ لاوسون و دوستاش)

چهار/ جنایت و مکافات (داستایوسکی)

پنج/ بیگانه (کامو)

شش/ دیوان حافظ

هفت/ درآمدی به منطق جدید (ضیا موحد)

هشت/ تراکتاتوس (ویتگنشتاین)

نه/ شبکه باور (کواپن)

ده/ فلسفه منطق (سوزان هاک)

32 آرش نراقی

یک/ اسرار التوحید فی مقامات شیخ ابوسعید ابوالخیر (محمد بن منور)

دو/ کیمیای سعادت (ابوحامد غزالی، تصحیح حسین خدیوچم)

سه/ مثنوی معنوی (جلال الدین محمد بلخی)

چهار/ علم و دین (ایان باربور، ترجمه بهاءالدین خرمشاهی)

پنج/ اوصاف پارسایان (عبدالکریم سروش)

شش/ سرگشته راه حق (نیکوس کازانتزاکیس، ترجمه منیر جزنی)

هفت/ جنایت و مکافات (داستایفسکی، ترجمه مهری آهی)

هشت/ فرار از مدرسه (عبدالحسین زرین کوب)

نه/ قدیس مانویل نیکوکار شهید (میگل د اوناونو/ ترجمه بهاءالدین خرمشاهی)

ده/ مالون می میرد سامویل بکت (متأسفانه نام مترجم را به یاد نمی آورم)

33 عرفان ثابتی

یک/ رسالات (مونتینی)
دو/ عشق/ ترس/ زندگی/ نظارت/ زمانه/ مدرنیته سیال (زیگمونت باومن)
سه/ فلسفه پول (گئورگ زیمل)
چهار/ رساله ای کوچک در باب فضایل بزرگ (آندره کنت اسپونویل)
پنج/ در ستایش دیوانگی (اراسموس)
شش/ ساخت اجتماعی واقعیت (پیتربرگر و تامس لاکمن)
هفت/ عصر سکولار (چارلز تیلور)
هشت/ حقانیت عصر مدرن (هانس بلومبرگ)
نه/ الوهیت و مظهریت/ مقالات و رسائل در مباحث متنوعه (علی مراد داوودی)
ده/ کيفر آتش/ توده ها و قدرت/ خاطرات (الباس کانتی)
مسیح باز مصلوب/ آخرین وسوسه مسیح/ گزارش به خاک یونان (نیکوس کازانتزاکیس)
رفیق اعلی (کریستین بوبن)

34 علی معموری

یک/ مقاتل الطالبیین (ابوالفرج اصفهانی)
دو/ عین الیقین (فیض کاشانی)
سه/ تفسیر المیزان (علامه طباطبایی)
چهار/ سیر حکمت در اروپا (محمدعلی فروغی)
پنج/ نقد مصطفی ملکیان بر ویرایش نخست قبض و بسط تئوریک شریعت سروش
شش/ تاریخ جامع ادیان (جان بی ناس)
هفت/ مجموعه «نقد العقل العربی» محمدعابد الجابری به ویژه دو جلد نخستش (تکوین العقل العربی و بنية العقل العربی)
هشت/ المفصل فی تاریخ العرب قبل الاسلام (جواد علی)
نه/ القرآن من التفسیر الموروث الی نقد الخطاب الدینی (محمد ارکون)
ده/ Man's Search for Meaning (Viktor Frankl)

35 علیرضا آزاد

یک/ دیوان حافظ
دو/ نهج البلاغه
سه/ روح مجرد (سید محمد حسین حسینی تهرانی)
چهار/ جریان های بزرگ در تاریخ اندیشه غربی (فرانکلین بومر)
پنج/ حقیقت و روش (هانس گئورگ گادامر)
شش/ مفاتیح الغیب (فخر رازی)
هفت/ معنای متن (نصر حامد ابوزید)
هشت/ مسؤولیت شیعه بودن (علی شریعتی)
نه/ تاریخ دامپزشکی و پزشکی ایران (حسن تاجبخش)
ده/ از تو حرکت از خدا برکت

36 علی هنری

یک/ پیشرفت و توسعه بر بنیاد هویت فرهنگی (پرویز ورجاوند)
دو/ فکر آزادی و مقدمه نهضت مشروطیت (فریدون آدمیت)
سه/ نیروهای مذهبی بر بستر حرکت نهضت ملی (علی رهنما)
چهار/ مجلدهای (فصلنامه گفتگو)
پنج/ اخلاق در حوزه عمومی (علی میرسپاسی)
شش/ خروج، اعتراض، وفاداری
هفت/ بنیادهای نظریه اجتماعی (جیمز کلین)
هشت/ تئوری های اعتراض سیاسی و جنبش های اجتماعی (کارل دیتراوپ)
نه/ روان شناسی اجتماعی اعتراض (برت کلاندرمانز)
ده/

37 محمد بابایی

یک/ "گلستان" شریف سعدی
دو/ طلا در مس (دکتر رضا براهنی)
سه/ کتاب مقدس (شامل عهد عتیق و جدید)
چهار/ مجموعه آثار و نوشته ها و کتابهای آقای محمد قائد
پنج/ دموکراسی در امریکا (نوشته الکسی دو توکوویل)
شش/ مقالات منتشر شده دکتر عبدالکریم سروش
هفت/ دو جلد خاطرات آقای مهندس لطف الله میثمی
هشت/ تفسیر سوراآبادی (ابوبکر عتیق نیشابوری و با تصحیح شادروان سعیدی سیرجانی)
نه/ برخورد تمدن ها (ساموئل هانتینگتون)
ده/ سلجوقیان (محمد شکر)

38 محمد علی غلامی نژاد

یک/ قرآن
دو/ نهج البلاغه
سه/ دیوان حافظ
چهار/ پدر، مادر، ما متهمیم (دکتر شریعتی)
پنج/ عدل الهی (مرتضا مطهری)
شش/ شهید جاوید صالحی نجف آبادی
هفت/ قلعه حیوانات (جورج اورول)
هشت/ رمان بار هستی (سبکی تحمل ناپذیر هستی) میلان کوندرا
نه/ فیه ما فیه (مولوی)
ده/ مجمع البحرين اثر محمد داراشکوه (فرزند شاه جهان گورگانی . قرن 11)

یک/ دیوان؛ حافظ (شعر کهن)
 دو/ سیاه مشق؛ سایه (شعر معاصر)
 سه/ نهج البلاغه (ادبیات مقدس)
 چهار/ تمهیدات؛ عین القضاة (ادبیات سرگشتگی)
 پنج/ پدر مادر ما متهمیم؛ شریعتی (ادبیات اعتراض)
 شش/ کلیدر؛ دولت آبادی (ادبیات داستانی ایرانی)
 هفت/ جاودانگی؛ کوندرا (ادبیات داستانی غیر ایرانی)
 هشت/ سیطره‌ی کمیّت و علائم آخرالزمان؛ گنون (سنت‌گرایان)
 نه/ میانی روانکاوی؛ فروید (ادبیات تحقیقی)
 ده/ مشتاقی و مهجوری؛ ملکیان (و دیگر...)

//مجموعه‌ی منظوم//

- شعر کهن
- o اگر از شاهنامه‌ای که پدر بزرگ در خردسالی برایم می‌خواند و مرا می‌برد به دنیای خیال بگذریم...
- o دیوان حافظ
- o کلیات سعدی

• شعر معاصر

- o سیاه مشق؛ سایه
- o دیوان شهریار
- o زمستان، ارغنون؛ اخوان

//مجموعه‌ی منثور//

- ادبیات مقدس
- o نهج البلاغه؛ علی
- o عهدین؛ با تاکید بر ایوب، سلیمان، زکریا، یوحنا
- o اوپانیشاد

• ادبیات سرگشتگی

- o تمهیدات نامه‌ها؛ عین القضاة
- o سوانح العشاق؛ غزالی
- o مقالات شمس تبریز
- o مرصاد العباد؛ رازی
- o اسرارالتوحید فی مقامات شیخ ابی سعید ابی‌الخیر؛ محمد ابن منور
- o مناجات نامه؛ انصاری (پیر هرات)
- o The Confessions | Augustine

• ادبیات اعتراض

- o «هبوط» در «کوبر» پدر مادر ما متهمیم گفتگوهای تنهایی تشیع علوی، تشیع صفوی | شریعتی

- ادبیات داستانی ایرانی
- o سنگی بر گوری؛ جلال
- o سووشون؛ بهبهانی
- o کلیدر لایه‌های بیابانی سپنج جای خالی سلوچ سلوک؛ دولت آبادی
- o همسایه‌ها داستان یک شهر؛ محمود
- o شادکامان دره‌ی قره سو؛ افغانی
- o زمستان ۶۲ ثریا در اغما؛ فصیح
- o سال‌های ابری؛ درویشیان
- o گور و گهواره عزاداران بیل؛ ساعدی
- o آتش بدون دود؛ ابراهیمی
- o بوف کور سه قطره خون؛ هدایت

- ادبیات داستانی غیر ایرانی
- o مرشد و مارگریتا؛ بولگاکف
- o مسیح باز مصلوب آخرین وسوسه‌ی مسیح سرگشته‌ی راه حق؛ کازانتزاکیس
- o بار هستی جاودانگی آهستگی عشق‌های خنده‌دار؛ کوندرا
- o وداع با اسلحه؛ همینگوی
- o جان شیفته؛ رولان
- o مزرعه‌ی حیوانات؛ اورول

- ادبیات سنت‌گرایان
- o سیطره‌ی کمیّت و علائم آخرالزمان؛ گنون
- o اصول و روشهای هنر مقدس؛ بورکهارت
- o هنر خط و تذهیب؛ لینگز

- ادبیات تحقیقی
- o مبانی روانکاوی؛ فروید
- o قبض و بسط تئوریک شریعت؛ سروش
- o رساله‌ی حجاب شرعی در عصر پیامبر؛ ترکاشوند
- o رحمت نبوی، خشونت جاهلی: رویکردی نو به رفتار پیامبر با مخالفان؛ اداک
- o ایرانیان؛ کاتوزیان
- o معنای متن؛ ابوزید
- o Faith and Reason | Helm
- o درآمدی به منطق جدید؛ موحد

- و دیگر...
- o خیره به خورشید نگریستن؛ یالوم
- o راهی به رهایی مشتاقی و مهجوری؛ ملکیان
- o اوصاف پارسایان؛ سروش

40 علی سیدآبادی

- یک/ نهج البلاغه (ترجمه سیدجعفر شهیدی)
دو/ شاهنامه فردوسی
سه/ کویر و دیگر کتاب‌های علی شریعتی
چهار/ حماسه حسینی و مسئله حجاب (مرتضی مطهری)
پنج/ مجموعه آثار مهدی اخوان ثالث (اخوان آغاز آشنایی من با شعر معاصر ایران بود. شعر شاملو را هم همین جا باید اضافه کنم)
شش/ کلیدر و جای خالی سلوچ (محمود دولت آبادی)
هفت/ دنیای سوفی (یوستین گوردنر)
هشت/ نام گل سرخ و همه کتاب‌های امبرتو کو
نه/ گفت‌وگو در کاندرا و بیشتر کتاب‌های یوسا
ده/ زیر آسمان‌های جهان و افسون زدگی جدید، هویت چهل تکه و تفکر سیار (داریوش شایگان)
۱۱. قبض و بسط تئوریک شریعت و بسیاری از کتاب‌های عبدالکریم سروش
۱۲. چنین گفت زرتشت نیچه با ترجمه داریوش آشوری
۱۳. پیامبر و دیوانه خلیل جبران خلیل با ترجمه نجف دریابندری
۱۴. هرمنوتیک، کتاب، سنت و دیگر کتاب‌های محمد مجتهد شبستری
۱۵. موسیقی شعر و بسیاری از کتاب‌های محمدرضا شفیعی کدکنی
۱۶. ساختار تاویل متن و برخی دیگر از کتاب‌های بابک احمدی
۱۷. حدیث نفس حسن کامشاد
۱۸. قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب مهدی آذریزدی (شاید اولین کتابی است که خواندنش را به یاد دارم. یک روز برفی که مدرسه تعطیل بود، عمویم برایم آورد و زیرک‌سی خواندیمش)
۱۹. آینه‌های دردار هوشنگ گلشیری (شاید برایتان عجیب باشد، اما این اولین کتاب از گلشیری بود که خواندم و برای همین تاثیرگذار بود، گرچه کتاب‌های دیگرش مهم ترند و بعد خواندم و لذت بردم)
۲۰. بارهستی و چند کتاب دیگر از میلان کوندرا
۲۱. روح پراگ ایوان کلیما با ترجمه خشایار دیهیمی
۲۲. سنگی برگوری جلال آل احمد
۲۳. سووشون سیمین دانشور
۲۴. موسی و یکتا پرستی فروید
۲۵. مجموعه گفت‌وگوهای ناصرحریری به خصوص کتاب‌های شاملو، نجف دریابندری، اخوان و... (در مجموعه‌های متاخرتر از این دست هم کتاب لیلی گلستان از تاریخ شفاهی نشر ثالث را باید به این فهرست اضافه کنم).

41 حامد عامری

- یک/ تاریخ هخامنشیان/ پیر بریان
دو/ سیرت رسول الله/ ابن هشام
سه/ گلستان سعدی
چهار/ غزلیات حافظ
پنج/ تاریخ بیهقی
شش/ گفتارها/ نیکولو ماکیاولی
هفت/ درآمدی بر تاریخ اندیشه سیاسی در ایران/ دکتر جواد طباطبایی

هشت/ نظریهٔ حکومت قانون/ دکتر جواد طباطبایی
نه/ رسالهٔ یک کلمه/ میرزا یوسف خان مستشارالدوله
ده/ اندیشهٔ ترقی و حکومت قانون - عصر سپهسالار/ شادروان دکتر فریدون آدمیت

42 سوده منصوری

یک/ نهج البلاغه؛ (علی بن ابی طالب)
دو/ تذکره الاولیاء؛ (عطار نیشابوری)
سه/ شجاعت بودن؛ پل تلش (ترجمه مراد فرهادپور)
چهار/ چیستی علم؛ چالمرز
پنج/ مراقبت و تنبیه؛ فوکو
شش/ ابلوموف؛ ایوان گنچاروف (ترجمه سروش حبیبی)
هفت/ ابله؛ داستایوفسکی (ترجمه سروش حبیبی)
هشت/ بار هستی؛ میلان کوندرا
نه/ تنهایی پر هیاهو؛ بهومیل هرابال
ده/ شب یک شب دو؛ بهمن فرس

43 فاریا بارلس

یک/ بار هستی اثر میلان کوندرا
دو/ جنایت و مکافات اثر فیودور داستایوفسکی
سه/ جان شیفته اثر رومن رولان
چهار/ انسانی بسیار انسانی اثر فریدریش نیچه
پنج/ درآمدی بر انسان شدن کارل راجرز
شش/ شعر زمان ما ۳. سهراب سپهری
هفت/ تعبیر رویا زیگموند فروید
هشت/ غزلیات شمس تبریز اثر مولانا جلال الدین محمد بلخی
نه/ محاکمه کافکا
ده/ کلیدر اثر محمود دولت آبادی

44 حمید شهرآبی

یک/ زاده برای عشق؛ لئو بوسکالیا
دو/ تائوته جینگ؛ لائوتسه
سه/ تعلیمات دون خوان؛ کاستاندا
چهار/ نامه های عین القضاات
پنج/ نفحات الانس؛ جامی
شش/ ناب غزلیات سعدی
هفت/ عرفان نظری؛ یحیی یشربی. قبل از اینکه با شیخ اکبر درگیر بشوم این کتاب را خواندم
هشت/ اخلاق؛ اسپینوزا. این کتاب را خدمت دکتر جهانگیری خواندم
نه/ قلندر و قلعه؛ یحیی یشربی

ده/ عشق رقص زندگی؛ اشو

45 شروین نکویی

یک/ شازده کوچولو؛ آنتوان دو سنت اگزوپری

دو/ آرزوهای بزرگ؛ چارلز دیکنز

سه/ جنگ و صلح؛ لئو تولستوی

چهار/ برادران کارامازوف؛ داستایوسکی

پنج/ بیگانه؛ آلبر کامو

شش/ صد سال تنهایی؛ مارکز

هفت/ مدیر مدرسه؛ ال احمد

هشت/ علی و نینو؛ قربان سعید

نه/ در انتظار بربرها؛ کوتزی

ده/ ژرمینال؛ امیل زولا

46 حامد صابری

یک/ درباره حکمت زندگی شوپنهاور

دو/ جستارهای از تاریخ معاصر ایران عبدالله شهبازی؛

سه/ قرآن؛

چهار/ مجموعه سیری در بزرگ‌ترین کتاب‌های جهان حسن شهباز؛

پنج/ منطق صوری محمد خوانساری؛

شش/ مجموعه تاریخ تمدن ویل دورانت؛

هفت/ فلسفه چیست رضا داوری اردکانی؛

هشت/ چنین گفت زرتشت نیچه؛

نه/ محاکمه سقراط، اثر افلاطون؛

ده/ مقاصد الفلاسفه غزالی.

و البته بیشتر آثار علی صفایی

47 مژگان ایلانلو

یک/ اولدوز و کلاغها

دو/ کتابهای مرحوم دستغیب در توصیف جهنم و آخرت

سه/ کتاب زندگی حسن سیاح و زندگی ملاصدرا از ذبیح اله منصوری که مرا شیفته عرفان کرد. و دیگر زندگی برایم نگذاشت تذکره الولیا و در جستجوی تصوف و حلاج و عین القضاة و بایزید و ...
 چهار/ کتاب جنایت و مکافات ناتمام
 پنج/ تمام کتابهای شریعتی که تمام پاسخهای عالم را برای ذهن پر پرسش ما داشت، انقلابی و پر شور
 شش/ سیر حکمت در اروپا مرحوم فروغی که مرا شیفته فلسفه کرد و میجنون عقلانیت ...
 هفت/ بعضی کتابهای فهمیه رحیمی و ر. اعتمادی
 هشت/ کتابهای مرحوم صالحی نجف آبادی به ویژه شهید جاوید.
 نه/ المنقذ من الضلال غزالی، (صد البته قیض و بسط تئوریک شریعت)
 ده/ کتاب تاریخ ادیان جان ناس

48 مصطفی نصیری

یک/ آثار سیدجواد طباطبایی به عنوان یک کل همبسته
 دو/ حقوق طبیعی و تاریخ و فلسفه سیاسی چیست - لئو اشتراوس
 سه/ بدایه الحکمه و نهایه الحکمه - علامه طباطبایی
 چهار/ اسلام ایرانی - هانری کربن
 پنج/ رساله فی الصحابه - ابن مقفع
 شش/ آراء اهل المدینه الفاضله - فارابی - به همراه فارابی موسس فلسفه اسلامی - داوری اردکانی
 هفت/ نظم اشياء - فوکو
 هشت/ خدایگانی و بندگی - هگل
 نه/ شهریار - ماکیاوولی
 ده/ نقد الخطاب الدینی - نصر حامد ابوزید

49 بابک عباسی

تذکره الاولیای عطار بود (که ذکر عبدالله مبارک در آن آمده است)
 وضعیت آخر تامس هریس (و جلد دومش مانند در وضعیت آخر

50 علی راد

یک/ جمهور / افلاطون / ترجمه‌ی: فؤاد روحانی / شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
 دو/ آزادی و خیانت به آزادی / آیزایا برلین / ترجمه‌ی: عزت‌الله فولادوند / نشر ماهی
 سه/ تاریخ طبیعی دین / دیوید هیوم / ترجمه‌ی: حمید عنایت / انتشارات خوارزمی
 چهار/ آشفته‌حالان بیداربخت / غلامحسین ساعدی / موسسه انتشارات نگاه
 پنج/ چنین گفت زرتشت / نیچه / ترجمه‌ی: داریوش آشوری / انتشارات آگاه
 شش/ کتاب بیهوده / کریستیان بوبن / ترجمه‌ی: پرویز سیار / انتشارات آگاه
 هفت/ ترس و لرز / سورن کی‌یرکگارد / ترجمه‌ی: دکتر سید محسن فاطمی / انتشارات حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی
 هشت/ فیل / برتولت برشت / ترجمه‌ی: علی عبداللهی / نشر مشکی
 نه/ حکمة الاشراف / شهاب‌الدین یحیی سهروردی / ترجمه‌ی: دکتر سید جعفر سجادی / انتشارات دانشگاه تهران
 ده/ آفرینش و آزادی (جستارهای هرمنوتیک و زیبایی‌شناسی) / بابک احمدی / نشر مرکز

ضمیمه

بارون درخت نشین / ایتالو کالوینو / ترجمه‌ی: مهدی سبحانی / موسسه انتشارات نگاه
درباره عکاسی / سوزان سونتاک / ترجمه‌ی: نگین شیدوش / انتشارات حرفه نویسنده
سه‌گانه‌ی نیویورک / پل آستر / ترجمه‌ی: شهرزاد لولاجی و خجسته کیهان / نشر افق
سرشت و سرنوشت، گفت و گو با دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی / کریم فیضی / انتشارات اطلاعات
نردبانی به آسمان (نیایشگاه در تاریخ و فلسفه‌ی یهود) / شیرین دخت دقیقیان / نشر ویدا
روح پراگ / ایوان کلیما / ترجمه‌ی: خشایار دیهیمی / نشر نی
از کافکا تا کافکا / موريس بلانشو / ترجمه‌ی: مهشید نونهالی / نشر نی
رساله‌ی تاریخ (جستاری در هرمنوتیک تاریخ) / بابک احمدی / نشر مرکز
مرگ ایوان ایلیچ / لئون تالستوی / ترجمه‌ی: صالح حسینی / انتشارات نیلوفر

51 در کوچه‌ی رندان

یک/ هشت کتاب سپهری
دو/ شریعتی
سه/ تولدی دیگر فروغ
چهار/ هوای تازه شاملو
پنج/ بیگانه کامو
شش/ ترجمه فرق الشیعه نویختی با مقدمه ای مفصل در سیر کلام شیعه به قلم محمد جواد مشکور
هفت/ قبض و بسط تئوریک شریعت
هشت/ اوصاف پارسایان
نه/ علم و دین باربور. دائرة المعارف دانش
ده/ جای کتاب دهم خالی است. کتاب مهمی که تاثیری ماندگار بر من گذاشته باشد در آن سالها به خاطر نمی آورم. شاید بوف کور
هدایت اما ترجیح میدهم اسم کتاب دیگری را بنویسم: درخت زیبای من. کتاب رازها و عاشقانه های من کتابی که با آن بسیار گریستم

52 روح‌الله شهسوار

یک/ حکومت در برابر جامعه اثر پیر کلاستر
La Société contre l'Etat | Pierre Clastres
دو/ پاریس، پایتخت قرن نوزدهم؛ والتر بنیامین
Paris, capitale du XIX siècle | Walter Benjamin
سه/ گزارش یک آدم‌ربایی؛ گابریل گارسیا مارکز
چهار/ در کرانه‌های سیاست؛ ژاک رانسیر
پنج/ تاریخ ایران مدرن؛ یرواند آبراهامیان
شش/ سامانه‌های تمامیت‌خواه (توتالیتاریسم)؛ هانا آرنت
آرنت سه کتاب زیر عنوان سرچشمه‌های تمامیت‌خواهی (The Origins of Totalitarianism) دارد
۱ سامانه‌های تمامیت‌خواهی (که با نام توتالیتاریسم به زبان فارسی نشر یافته است).
۲ امپریالیسم
۳ یهودی ستیزی
هفت/ جامعه‌شناسی؛ آنتونی گیدنز
هشت/ قبض و بسط تئوریک شریعت؛ عبدالکریم سروش

نه/ مجموعه‌ی بازگشت به خویشتن؛ علی شریعتی
ده/ منطق الطیر؛ فریدالدین عطار نیشابوری

53 محمود مقدسی

یک/ تنوع تجربه دینی؛ ویلیام جیمز (و کتاب خواندنی تیلور با نام "تنوع دین در روزگار ما" که به مناسبت صد سالگی کتاب جیمز نوشته شده است)
دو/ شجاعت بودن؛ پل تیلیش
سه/ پراگماتیسم؛ ویلیام جیمز
چهار/ مشتاقی و مهجوری؛ مصطفی ملکیان
پنج/ خلوص قلب؛ کرکگور
شش/ سنجش قوه حکم کانت (به اضافه‌ی تمهیدات ایشان)
هفت/ رساله‌ای در باب سرشت انسان؛ دیوید هیوم
هشت/ نهاد نا آرام جهان؛ عبدالکریم سروش
نه/ کتاب‌های اروین یالوم خصوصاً روان درمانی اگزیستانسیال
ده/ هابیل و چند داستان دیگر نوشته اوانامونو

54 بابک طهماسبی

یک/ «امیل» روسو
دو/ «آناکارینا» تولستوی
سه/ «زننده به‌گور» هدایت
چهار/ «قمارباز» داستایفسکی
پنج/ «در آستین مرقع» سعیدی سیرجانی
شش/ «اقتصاد سیاسی ایران» کاتوزیان
هفت/ «تاریخ طبیعی دین» دیوید هیوم
هشت/ «پراگماتیسم» ویلیام جیمز
نه/ «ساختار انقلاب‌های علمی» تامس کوهن
ده/ «فلسفه و امید اجتماعی» ریچارد رورتی

55 محمد محمودپور

شخصی:
رباعیات خیام؛ تأملات در فلسفه‌ی اولی دکارت؛ شازده کوچولوی سنت اگرو پری؛ هشت کتاب سهراب
سپهری؛ کوری ژوزف ساراماگو و از حال بد به حال خوب دیوید برنز

حرفه‌ای:
تفرج صنع دکتر سروش؛ مروج الذهب مسعودی؛ سیره رسول الله دکتر زریاب و تاریخ در ترازوی زرین کوب

56 امیر نوربخش

یک/ غروب بت ها: فردریش نیچه
 دو/ مثنوی معنوی: مولانا جلال‌الدین محمد بلخی
 سه/ صد سال تنهایی: گابریل گارسیا مارکز
 چهار/ جامعه شناسی سیاسی: حسین بشیریه
 پنج/ تاریخ فلسفه حقوق: ژرژ دل وکیو
 شش/ تهوع: ژان پل ساتر
 هفت/ شاهنامه: حکیم ابوالقاسم فردوسی
 هشت/ منطق الطیر: شیخ فریدالدین عطار نیشابوری
 نه/ شهریار: نیکولو ماکیاولی
 ده/ تاریخ جنون: میشل فوکو
 و دسته آخر... ما را چه رسید؟ جز کوزه ای لبریز سوال؟

57 مهدی رعنائی

یک/ آنا کارنینا، اثر لف تولستوی
 دو/ مرگ ایوان ایلیچ، لف تولستوی
 سه/ خانواده تیبو، روزه مارتن دوگار
 چهار/ جنگ آخرالزمان، ماریو وارگاس یوسا
 پنج/ پروسلوگیون، آنسلم
 شش/ تجربه مدرنیته، مارشال برمن
 هفت/ تاریخ بیهقی
 هشت/ کلیات سعدی
 نه/ Logic and Theism, Jordan Howard Sobel

ده/ وضعیت پست مدرن، لیوتار
 (A Puzzle about Belief, Saul Kripke: این مقاله از کریپکی تکلیف مرا با اینکه از فلسفه چه می خواهم، و قله ی کار فلسفی چیست، روشن کرد)
 کتاب مستطاب آشپزی، نجف دریابندری و فهمیه راستکار: احتمالا تاثیری که از کتاب ها می گیریم منحصر به حیات معنوی نیست و بعضی کتاب ها در زندگی روزمره هم تاثیر عمیقی دارند. کتاب مستطاب آشپزی کمک کرد به آشپزی علاقمند شوم و از آنچه بودم آشپز بهتری بشوم؛ علاوه بر اینکه از ظرافت طبع نجف دریابندری لذت فراوان بردم.

58 علی افشاری

یک/ قبض و بسط تنوریک شریعت ، دکتر سروش
 دو/ رساله آزادی ، جان استوارت میل
 سه/ لویاتان هابز
 چهار/ جامعه شناسی سیاسی حسین بشیریه
 پنج/ جامعه باز و دشمنانش ، پوپر
 شش/ تاریخ زندان شکنجه و بازداشتگاه میشل فوکو
 هفت/ تذکره الاولیاء شیخ عطار
 هشت/ مثنوی مولانا

نه/ برادران کارامازوف داستایوفسکی
ده/ جنگ و صلح تولستوی

59 احمد لهراسبی

یک/ جنس ضعیف (نوشته‌ی اورینا فالاجی)
دو/ المراقبات (میرزا جواد آقا ملکی تبریزی)
سه/ دکتر جکیلل و آقای هاید
چهار/ آن‌گاه هدایت شدم (تیجانی سماوی)
پنج/ اوصاف پارسیان (عبدالکریم سروش)
شش/ قبض و بسط تنوریک شریعت (عبدالکریم سروش)
هفت/ صراطهای مستقیم (عبدالکریم سروش)
هشت/ گفتار در روش درست راه بردن عقل (دکارت)
نه/ عقل و اعتقاد دینی (مایکل پترسون...)
ده/ علم و دین (ایان باربور)

60 عبدالرحیم مرودشتی

یک/ ماجراهای شرلوک هولمز. به من آموخت که دقت در مشاهده و استنتاج به چه معناست.
دو/ مثنوی مولوی.
سه/ قبض و بسط تنوریک شریعت (وقتی مقالاتی بود در کیهان فرهنگی)
چهار/ پوپر: حدسها و ابطالها؛ ترجمه‌ی احمد آرام، شرکت سهامی انتشار
پنج/ عروج انسان؛ جیکوب برونوسکی (که نخست سریالی در تلویزیون بود و بعد کتاب شد)
شش/ رساله لب اللباب فی سیر و سلوک اولی الالباب؛ که نخستین بار در یادنامه‌ی مرتضی مطهری و زیر نظر دکتر سروش به چاپ رسید.
رساله‌ای است بی نظیر در تقریر دروس اخلاقی و عرفانی مرحوم محمد حسین طباطبایی به سبک استادش سید علی قاضی.
هفت/ علم و دین؛ ایان باربور، با ترجمه‌ی بهاء الدین خرمشاهی
هشت/ عرفان و فلسفه، والتر ترنس استیس، با ترجمه‌ی بهاء الدین خرمشاهی
نه/ هملت، شکسپیر؛ و دکتر فاستوس، کریستوفر مارلو.
ده/ منطق ایمانیان در مارکسیسم؛ علیقلی بیانی، شرکت سهامی انتشار

جیمز فریزر The Golden Bough: A Study in Magic and Religion

آرتور جفری، The Foreign Vocabulary of The Quran

خوابگردها؛ آرتور کوستلر، ترجمه‌ی منوچهر روحانی.

جوشانده‌ی مارمولک و پیشاب درازگوش

cognitive science

61 سلور ملایری

اول از هر چیز، نخستین بار سه قطره خون هدایت را دست گرفتم و ذهن من آن موقع نسبت به نوعی مدرنیسم ادبی گشوده شد، و هم به

نوعی معرفت‌شناسی انسان‌مدرن، و بسیار برمن تأثیر گذاشت. و این زمینه‌ای شد تا به کافکا برسم و با قصر و محاکمه‌ی او، این شوک تکمیل شد. جلو تر که آمدم، مقالات شمس و دیوان کبیر مولوی، به ویژه چند غزل بسیار تأثیرگذار بر من، تجربه‌ی به یادماندنی را از زبان در ادبیات فارسی به من دادند. اما بعد، تاریخ فلسفه راسل، که اتفاقی در کتاب‌خانه پیدا شد، بخش یونانش در روزگار دبیرستان، بسیار تأثیر گذاشت و مبتلا کرد. و اما بعد، داستان بلند خروس، و آذر ماه آخر پاییز از گلستان بود که به نوعی سحر زبان بود و تصویر شعری برایم. عقل سرخ سهروردی را به یاد دارم که چقدر من را مشغول کرد. بعدش باید به کتاب خیلی کوچک و ابتدایی «هگل» پیترو سینگر اشاره کنم که یکی از مهم‌ترین رویدادهای زندگی فکری من را رقم زد: آشنایی با هگل. بعد مقاله انگلس با عنوان «لودویگ فویرباخ و پایان فلسفه کلاسیک آلمانی»، و بعد «ایدئولوژی آلمانی» مارکس، یکی از مهمترین رویدادهای زندگی ام بودند. قطعاً کارهای ایگلتون خیلی برایم اهمیت دارند و به کتاب‌های بالینی من تبدیل شدند. مقالاتش هم همین‌طور. به ویژه درآمدی بر نظریه ادبی که ترم دوم کارشناسی به دستم رسید و من را نجات داد و الان کتاب از شدت ارجاع‌های متناوب از هم‌و رفته!! و همین‌طور «پیش‌درآمدی بر ایدئولوژی» اش، که باز چشم‌هایم را در خوانش مجدد پست‌مدرنیسم باز کرد. تأثیر «تعبیر خواب» فروید و همچنین نظریه‌ی غریزه‌ی مرگ او برایم اجتناب‌ناپذیراند. کتاب گرامشی با ترجمه محسن حکیمی، که نشر چشمه آن را بیرون داد، خیلی برمن تأثیرگذار بود و من را به کتاب مهم‌تر دیگر در زندگی ام یعنی «لنین و فلسفه» از لویی آلتوسر هدایت کرد. این شوک‌های پی‌در پی با کتاب «فلسفه، معرفت و حقیقت» درباره‌ی معرفت‌شناسی نیچه، ترجمه مراد فرهاد پور، به ویژه مقدمه خود ایشان بر کتاب، تکمیل شد.

قطعاً دریدا (به خصوص در بخشایش و جهان‌وطنی و نیز acts of literature) و نیز «نظم‌اشیا» فوکو بسیار برایم مهم هستند و بخش اعظمی از درگیری‌های فکری من را ساختند.

62 رضا بهشتی معز

یک/ همه آثار وحیانی و در صدر آنها قرآن و در صدر آیات آن ایه زیبای 35 سوره نور: الله نور السموات و الارض مثل نوره کمشکوة فیها مصباح المصباح فی زجاجة الزجاجه کانها کوكب دري یوقد من شجرة مباركة زيتونة لا شرقیه و لا غربیه یکاد زیتها یضيء و لولم تمسسه نار نور علی نور یهدی الله لنوره من یشاء

دو/ نهج البلاغه و صحیفه سجادیه، هردو هم‌چنان مورد غفلت و جفای زمانه.

سه/ همه آثار عرفانی از عرفای کلاسیک چون فصوص، مثنوی، کشف‌الاسرار، احیاءالعلوم، تذکره‌الاولیاء، سوانح، مرصداالعباد و مناجات‌نامه تا معاصرین چون "الهی‌نامه" حسن زاده (که در وقت انتشار خود بمن لطف کردند) و احوال مستند حکما و صاحب‌دلان اشرافی معتبر از سیدعلی قاضی، عباس قوچانی، نخودکی، ملای تربتی، رجبعلی خیاط، ... تا میرزا جعفر مجتهدی و "تاریخ عرفا"ی صدوقی‌سها.

چهار/ گلستان و بوستان سعدی که پدر در طفولیت برای ما زمزمه کرد، حافظ که شادابی همیشه دارد و متون ادبی و منشآت قاجاری خاصه اثر فرهاد میرزا که چندبار مرور کرده‌ام.

پنج/ "داستان‌های خوب برای بچه‌های خوب" (روان مهدی آذریزدی شاد که کودکی ما متأثر از اوست)، مجله‌های نسل نو و پیام شادی، "ماهی سیاه کوچولو" که یادگار دوره دبستان است و دو جلد "داستان راستان" مرحوم مطهری. کتاب اخیر را پدر با کسب نمره ممتاز دبستان در آغاز دهه پنجاه برایم جایزه خرید با وعده دیگری که مرا به نماز خوش‌آواز دوست قدیمش خواهد برد. آن دوست قدیم، امام مسجد کرامت مشهد بود و آواز آن‌روز (که همه بعدها شنیده‌اید) فراموشم نمی‌شود!

شش/ همه رسایل افلاطون، برخی بیشتر برخی کمتر و مستغنی از توصیف. "آپولوژی" در این میانه ماندگارتر است و سیاست و اخلاق ارسطو.

هفت/ مجموعه آثار دکتر شریعتی، دکتر سروش، محمدرضا حکیمی و عین صاد
هشت/ "ریشه‌ها" از الکس هیلی که یکی در خانه می‌خواند و ما گوش می‌کردیم، هنوز لذت و رقتش در بن دندان است. "خاطرات کارل
لویت" شارح آلمانی فلسفه هگل که آواره رژیم هیتلری بود (متن اصلی آلمانی است و من فرانسه آن را خوانده‌ام) و تراجم احوال بزرگان
اندیشه به همت استاد فولادوند.

نه/ آثار دوره جوانی هگل و همه آثار و شروح نگاشته بر اندیشه هگل جوان و موثر بر او از اسپینوزا، کانت، فیشت، شلینگ، اورشلیم
مندلسون و شروح دیلتای گرفته تا لوکاچ و مارکوزه و سایر متاخرین.

ده/ اندیشه اصلاحی معاصر عرب بویژه آثار ارکون، جابری، طرابیشی، عظمه، غلیون

"حاجی اقا"ی صادق هدایت که دوست هم‌دانشگاهی عزیز دکتر حسام‌الدین آشنا در دهه شصت به من هدیه داد. نشر جرار، هزال و
صریح هدایت که خواب متدینین را می‌آشفته تکان دهنده بود. در خانه ما هدایت منطقه ممنوعه بود.

مجموعه آثار اندیشه سیاسی/الهیاتی معاصر از جمله آثار وبر، اشمیت، مارسل گوشه، هانس بلومبرگ، ژاکوب توب، مونود و بوردیو.

"طبقه جدید" میلوان جیلاس که برای یافتنش در زمان دانشجویی فراوان گشتم و سرانجام غنیمتی شد به مدد عزیزی از پستوی انبار
انتشارات دانشگاه تهران. این کتاب در نشان دادن مسیر فساد یک آرمان سیاسی و ظهور طبقه‌ای فاسد از دل همان آرمان، از مراجع
نظری عصر خود (دهه پنجاه تا هفتاد میلادی قرن پیش) بوده است.

65 عباس شهرآبی

یک/ تابستان 87 با «درآمدی بر ایدئولوژی‌های سیاسی از لیبرالیسم تا بنیادگرایی دینی» نوشته اندرو هیوود پرتاب شدم تو اندیشه
سیاسی و دنیای سیاست. هرچند الان که نگاه می‌کنم می‌بینم کتاب خوبی نیست.
دو/ سوم دبیرستان با «دنیای سوفی» به فلسفه علاقه‌مند شدم و تصمیم گرفتم فلسفه بخونم.
سه/ سال پیش دانشگاهی «زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی» نوشته لویس کوزر به جامعه‌شناسی علاقه‌مندم کرد و نهایتاً تصمیم
گرفتم علوم اجتماعی بخونم.
چهار/ «جامعه‌شناسی سیاسی» بشیریه تو علوم اجتماعی خوندن مصمم‌تر شدم.
و اما...

پنج/ اگر کتاب هیوود صرفاً با ایسم‌ها آشنایم کرد، با «توتالیتراریسم» آرنست شیفته نظریه سیاسی و فهم سیاسی شدم. با توتالیتراریسم، گام
به گام با آرنست، وحشت توتالیتراریسم را از نظر گذراندم.
سفر با آرنست اما سفری دنباله‌دار بود...

شش/ «وضع بشر» همچون عینکی دیگرگون بود. با وضع بشر بود که فهمیدم باید به دنبال تعریفی غیرلیبرال از آزادی بگردم.
هفت/ مقاله «فهم و سیاست» آرنست.

هشت/ «محاكمه» کافکا هیولای بوروکراسی را، که وبر نگرانش بود، نشانم داد. شاید آنچه وبر آینده بوروکراسی می‌دانست، کمی
آن‌سوتر، در اتریش مجارستان جریان داشت و قومیت‌های متنوع را تحت سلطه بوروکراسی اتریشی درآورده بود.

نه/ «دنیای قشنگ نو» ترسیم‌گر ویران‌شهری بود که تکنولوژی افسارگسیخته می‌تواند محقق کند.

ده/ «کرگدن» یونسکو. میل توتالیتراریسم به همسان‌سازی و وحشت زیستن در جامعه‌ای توده‌ای و تحت رژیمی توتالیتار را در کرگدن
لمس کردم

66 میلاد پشتیوان

یک/ مائده های زمینی آندره ژید

دو/ در جستجوی زمان از دست رفته ی مارسل پروست.
 سه/ برادران کارامازوف و جن زدگان داستایفسکی.
 چهار/ نقد عقل محض کانت
 پنج/ هستی و زمان هایدگر
 شش/ اخلاق نیکوماخوسی ارسطو
 هفت/ کتاب مقدس (عهد عتیق و عهد جدید) البته یک کتاب نیست؛ مجموعه ای از کتاب هاست در طول قرن‌ها
 هشت/ حقیقت و روش گادامر
 نه/ غروب بتها، تبارشناسی اخلاق و انک انسان نیچه
 ده/ وضع بشر هانا آرنست

67 سعید عدالت‌نژاد

یک/ موسوعة اساطیر العرب | محمد عجینه؛
 دو/ مکتب در فرایند تکامل | محمد حسین مدرسی طباطبائی؛
 سه/ جانشینی حضرت محمد/ ویلفرد مادلونگ؛
 چهار/ تاریخ چیست؟ | اچ کار، ترجمه حسن کامشاد؛
 پنج/ اندیشه سیاسی در اسلام معاصر | حمید عنایت، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی؛
 شش/ حاجی بابا اصفهانی | جیمز موریه، ترجمه میرزا حبیب اصفهانی؛
 هفت/ زیر آسمانهای جهان/ داریوش شایگان؛
 هشت/ اقتدا به مسیح/ توماس اکمپیس؛
 نه/ مشروطه ایرانی، ماشاء الله آجودانی؛
 ده/ ایدئولوژی نهضت مشروطیت ایران/ فریدون آدمیت؛
 و این دو کتاب از یوزف شاخت که اولی سه ترجمه دارد و دومی را من بنای ترجمه دارم:
 A Introduction to Islamic Law
 The Origins of Muhammadn Jurisprudence

68 علی مختاری

یک/ پدر مادر ما متهمیم/دکتر شریعتی
 دو/ فلسفه اخلاق در قرن بیستم /استیون داروال آلن گیبارد و پیتیر ریلتن (ترجمه استاد ملکیان)
 سه/ درسگفتارهای سنت مدرنیته و پست مدرنیته /استاد ملکیان(البته این اثر کتاب نیست اما به واقع برای من بسیار مفید بود و نمی
 تونم جز ده گانه هام نذارمش)
 چهار/ حقوق بشر در جهان معاصر (دو جلدی) /دکتر قاری سید فاطمی
 پنج/ اصول حقوق اداری در پرتو آراء دیوان عدالت اداری/دکتر هداوند
 شش/ آینده آزادی/فرید زکریا
 هفت/ سنت و سکولاریسم/(ملکیان سروش مجتهد شبستری کدیور)
 هشت/ حدیث آرزومندی/ملکیان
 نه/ مبانی اخلاق/جورج ادوارد مور
 ده/ قواعد عمومی قراردادها /دکتر کاتوزیان

69 سروش دباغ

یک/ «مثنوی معنوی»، جلال الدین رومی، تصحیح و پیشگفتار عبدالکریم سروش؛ «گزیده غزلیات شمس تبریزی»، به کوشش محمدرضا شفیعی کدکنی
 دو/ «دیوان حافظ»، نسخه محمد قزوینی و قاسم غنی
 سه/ «فرار از مدرسه»، «سرنی» و «پله پله تا ملاقات خدا»، عبدالحسین زرین کوب
 چهار/ «قبض و بسط تئوریک شریعت»، «بسط تجربه نبوی» و «صراط های مستقیم»، عبدالکریم سروش
 پنج/ «هبوط در کویر» و «گفتگوهای تنهایی»، علی شریعتی
 شش/ «هشت کتاب» و «اطاق آبی»، سهراب سپهری
 هفت/ «رساله منطقی فلسفی»، «کاوش های فلسفی» و «فرهنگ و ارزش»، لودویگ ویتگنشتاین
 هشت/ «An Interpretation of Religion و Fifth Dimension، جان هیک
 نه/ «The Right and the Good و Foundations of Ethics، دیوید راس
 ده/ جامعه باز و دشمنان آن، کارل پوپر، ترجمه عزت الله فولادوند
 یازده/ «آسیا در برابر غرب» و «افسون زدگی جدید»، داریوش شایگان
 دوازده/ «ایمان و آزادی»، محمد مجتهد شبستری
 سیزده/ «برادران کارامازوف»، تئودور داستایفسکی، ترجمه صالح حسینی
 چهارده/ «مسیح باز مصلوب» و «سرگشته راه حق»، نیکوس کازنتزاکیس، به ترتیب ترجمه محمد قاضی و منیر جزنی
 پانزده/ «درد جاودانگی» و «هابیل و چند داستان دیگر»، میگل اونامونو، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی
 شانزده/ «عرفان و فلسفه» و «دین و نگرش نوین»، والتر استیس، به ترتیب ترجمه بهاء الدین خرمشاهی و احمد رضا جلیلی
 هفده/ «ژان باروا»، روزه مارتن دوگار، ترجمه منوچهر بدیعی
 هجده/ «بارهستی»، میلان کوندرا، ترجمه پرویز همایون پور
 نوزده/ «سووشون» و «جزیره سرگردانی»، سیمین دانشور
 بیست/ «عصیان»، تولدی دیگر» و «ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد»، فروغ فرخزاد

70 سعیدفراهانی

یک/ غزلیات سعدی
 دو/ هشت کتاب سهراب سپهری
 سه/ سه کتاب اخوان ثالث (در حیات کوچک پاییز در زندان، زندگی می گوید اما باز باید زیست، دوزخ اما سرد)
 چهار/ تک شعر آرش کمانگیر آقا کسرائی
 پنج/ یادگار خون سرو ابتهاج
 شش/ مجموعه ی داستان های جمالزاده
 هفت/ مجموعه ی داستان های صادق هدایت
 هشت/ سووشون سیمین دانشور
 نه/ چراغ ها را من خاموش می کنم زویا پیرزاد
 ده/ شما که غریبه نیستید هوشنگ مرادی کرمانی

71 علی مصلحی

یک/ پدر و مادر ما متهمیم (علی شریعتی)
 دو/ ای کوته آستینان (سعیدی سیرجانی)
 سه/ آیین شهریاری و دینداری (عبدالکریم سروش)
 چهار/ در فاصله دونقطه (ایران درودی)
 پنج/ پندارها (احمد کسروی)

شش/ قلعه حیوانات (جرج اورول)
هفت/ فیلم‌نامه مقصد (بهرام بیضایی)
هشت/ جامعه‌شناسی نخبه‌کشی (علی رضا قلی)
نه/ مشروطه ایرانی (ماشالله آجودانی)
ده/ این سه زن (مسعود بهنود)

72 سیدعباس سیدمحمدی

یک/ قرآن کریم ترجمه ی فارسی از دکتر غلامعلی حداد عادل.
دو/ کتاب مستطاب آشیزی، نوشته ی نجف دریابندری (با همکاری ی مرحوم خانم فهیمه راستکار).
سه/ کتاب مکانیک استدلالی، نوشته ی مرحوم تقی فاطمی (مشهور به پروفیسور فاطمی).
چهار/ کتاب فیزیک یک درسنامه مکانیک، تألیف دکتر فیروز آرشد، انتشارات نوپردازان، 1391. کتاب را خانم دکتر یاسمن فرزانه در وبلاگش معرفی کرده بود. بنا بر کتابشناسی ام و فیزیک دانی ام (که یکیشان از آن دیگری ضعیفتر است)، گمان می‌کنم این کتاب نوآوریها و نقاط مثبت (و البته نقاط ضعف) دارد.
پنج/ آندره مارتینه، مبانی زبانشناسی عمومی: اصول و روشهای زبانشناسی نقشگرا، ترجمه ی دکتر هرمز میلانیان، چاپ دوم، هرمس، 1387.
شش/ آندره مارتینه، تراز دگرگونیهای آوایی، ترجمه ی دکتر هرمز میلانیان، هرمس، 1380.
هفت/ دکتر سیدیحیی یثربی، عیار نقد
هشت/ دکتر سیدیحیی یثربی، از یقین تا یقین (راه نو در معرفت شناسی و متافیزیک).
نه/ دکتر سیدیحیی یثربی، فلسفه چیست؟.
ده/ دکتر سیدیحیی یثربی، تاریخ تحلیلی - انتقادی فلسفه اسلامی.
یازده/ دکتر محمود احمدزاده هروی، بررسی نظریات حیات و تکامل، تهران، انتشارات فجر، دی 1357.
ردّ مدعیات نظریه ی تکامل داروین.
دوازده/ فرج الله میزانی، تجربه 28 مرداد.
سیزده/ جلیل بزرگمهر، مصدق در محکمه نظامی، تهران، نیلوفر، 1369. حدود هشتصد صفحه.
چهارده/ جلیل بزرگمهر، دکتر محمد مصدق در دادگاه تجدید نظر نظامی، تهران، شرکت سهامی انتشار، 1365. حدود ششصد صفحه.
پانزده/ دکتر عبدالحسین زرین کوب، دو قرن سکوت.
شانزده/ سه جلد کتاب به قطع کوچک، که ظاهراً در کنار هم، معادل The Oxford Guide to Style هستند. این سه کتاب
New Hart's Rules: The Handbook of Style for Writers and Editors
Oxford University Press
2005
New Oxford Dictionary for Writers and Editors: The Essential A-Z Guide to the Written World
Oxford University Press
2005
The Oxford Spelling Dictionary: The Writers' and Editors' Guide to Spelling and Word Division
Oxford University Press
2005
هفده/ سرشت و سرنوشت: گفتگو با دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی. گفت و گو کننده کریم فیضی. انتشارات اطلاعات، 1387.
هجده/ جويا جهانبخش، سه گفتار در غلوپژوهی، انتشارات اساطیر، 1390.
نوزده/ آفاق فلسفه از عقل ناب تا حکمت احکام: گفت و گوهایی با دکتر مهدی حائری یزدی، به کوشش مسعود رضوی، تهران، فرزانه روز، 1379.
بیست/ احمد کسروی، ورجاوند.

- بیست و یک/ مرتضی کریمی نیا، ساختهای زبان فارسی و مسئله ترجمه قرآن، تهران، هرمس، 1389.
- بیست و دو/ فتح الله مجتباتی، نحو هندی و نحو عربی: همانندیها در تعریفات، اصطلاحات و طرح قواعد، تهران، نشر کارنامه، 1383.
- بیست و سه/ نگار داوری اردکانی، سره گرایی زبانی، انتشارات هرمس، 1387.
- بیست و چهار/ دکتر یدالله منصوری، بررسی ریشه شناختی فعلهای زبان پهلوی (فارسی میانه زرتشتی)، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، 1384.
- بیست و پنج/ دکتر یدالله منصوری و جمیله حسن زاده، بررسی ریشه شناختی افعال در زبان فارسی، زیر نظر دکتر بهمن سرکاراتی، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، 1387.
- بیست و شش/ محسن باغبانی، مصائب آقای ویراستار، تهران، نشر قطره، 1390.
- بیست و هفت/ گفت و گو با نجف دریابندری، گفت و گو کننده مهدی مظفری ساوجی، تهران، مروارید، 1389.

73 بهمن شهری

- یک/ ایزاک آسیموف، جهان چگونه زاده شد؟
 دو/ خیام، رباعیات
 سه/ صادق هدایت، بوف کور
 چهار/ جورج اورول، مزرعه حیوانات
 پنج/ ژان پل سارتر، تهوع
 شش/ جان هاسپرس، تحلیل فلسفی
 هفت/ Geoffrey Sampson, Schools of Linguistics
 هشت/ Teun van Dijk, Ideology: A Multidisciplinary Approach
 نه/ George Lakoff & Mark Johnson, Metaphors We Live by
 ده/ Teun van Dijk, Discourse and Power

74 جعفر محمدی

- یک/ «هنر نه گفتن (؟)»: نمی‌دونم اسم کتاب درسته یا نه، ولی کتابی با این مفهوم یه تحولی در من ایجاد کرد و به من یاد داد که می‌شه در مقابل خواسته‌های دیگران «نه» هم گفت.
- دو/ «زندگی کوتاه است»: اکثر کتاب‌های یوستین گرودر رو دوست دارم. شاهکارهایی مثل «دنیای سوفی»، «دختر پرتقالی»، «راز تولد»، «مرد داستان فروش» و ...
- سه/ «انسان در جستجوی معنا»
- چهار/ «۱۹۸۴» و «دنیای قشنگ نو»: به نظر من این دوتا کتاب در کنار هم ارزش شون رو نشون می‌دن. اولی رو جرج اورول (نویسنده کتاب محبوب «قلعه حیوانات») نوشته و دومی رو آلدوس هاکسلی
- پنج/ «تاریخچه زمان»: کتابی بسیار پر فروش از استفن هاوکینگ
- شش/ «ترور» یا «بنگاه آدم‌کشی»: یکی از آرزوهای من اینه که یه روزی بتونم از این کتاب جک لندن یه فیلم بسازم.

شش/ «ریاضیات زنده»، «سرگرمی‌های جبر» و «فیزیک برای سرگرمی»: این کتاب‌های خواندنی پرلمان (از انتشارات «میر» مسکو)

هفت/ «تکنوپولی» و «انسان تک ساحتی»: تکنوپولی نیل پستمن، انسان تک ساحتی هربرت مارکوزه و تریلوژی صادق طباطبایی (زندگی در عیش مردن در خوشی، زوال دوران کودکی، و طلوع ماهواره و افول فرهنگ)

هشت/ «ذهن تازه امپراطور»: اولین کتاب از تریلوژی راجر پنروزه (دو کتاب دیگر این مجموعه «سایه‌های ذهن» و «راهی به سوی حقیقت»)

نه/ «جنگ و صلح»، «کوری»: کتاب‌هایی از جنس جنگ و صلح تولستوی یا کوری ساراماگو قدرت ادبیات و رمز ماندگاری رو به من نشون دادن.

75 صادق بهرامی

یک/ مکتب در فرآیند تکامل از مدرسی طباطبایی؛

دو/ در آستانه ی قرآن از بلاشر؛

سه/ تاملی بر نهضت عاشورا رسول جعفریان؛

چهار/ تقریباً همه ی «کتابهای عزیز نسین» و «آنتوان چخوف»

پنج/ کتابهای محمود حکیمی؛

شش/ شازده کوچولو؛ این کتاب را در 40 سالگی خواندم و چقدر حسرت خوردم. چون من به اقتضای موقعیت زمانی و مکانی،

کتابهایی که باید در جوانی بخوانم را در نوجوانی (دوران راهنمایی) خواندم رمانهایی مثل دن آرام، بینوایان، بر باد رفته و پاپیون.

هفت/ آیین دوست یابی «دیل کارنگی؛

هشت/ دیوان حافظ»؛

نه/ کلیات سعدی»؛

ده/ در خدمت و خیانت روشنفکران را هم در نوجوانی خواندم. از آن هیچ نفهمیدم اما سبک نوشتاری جلال هنوز هم مرا اغوا میکند.

یازده/ کوری»، ساراماگو؛

دوازده/ بارهستی»، کوندرا؛

سیزده/ وقتی نیچه گریست»، اروین یالوم؛

چهارده/ صدسال تنهایی؛ با طنز مارکزی اش مرا از جاودانگی منصرف کرد.

پانزده/ سفر آفرینش و خروج، اناجیل 4 گانه و بخشهایی از المیزان، فضایی بازتر از آنچه دین سنتی می آموخت در اختیارم گذاشت.

دیدگاهی وسیعتر.

شانزده/ مقالات اسلام شناسان معاصر خصوصاً مقالات ترجمه شده از اتان کالبرگ و مادلونگ بینشی تازه از دین تاریخی به من دادند.

همچنین درسگفتارهای محمد شبستری در حسینیه ارشاد.

هفده/ وضعیت آخر» تامس هریس؛

76 مسعود معمارزاده

یک/ کتاب‌های محمد مجتهد شبستری. چهار کتاب از مجتهد خوانده‌ام. به ترتیب نشر: «کتاب، سنت و هرمنوتیک»، «ایمان و

آزادی»، «نقدی بر قرائت رسمی از دین» و «قرائتی انسانی از دین».

دو/ «دین در تاریخ تمدن» اثر ویل دورانت

سه/ «مکتب در فرآیند تکامل» مدرسی طباطبایی

چهار/ «مباحثی در جبر مجرد» هرشتاین را «دیدم» و سعی کردم بخوانم! طبعاً موفقیتی نداشتم اما از همان روز آتش اشتیاق به ریاضیات مدرن در جانم شعله‌ور شد. تا همین امروز.
 پنج/ میلان کوندرا: همه‌ی آثار. از هیچ‌کس به اندازه‌ی کوندرا در مورد انسان نیاموخته‌ام. نخستین کتابی که از کوندرا خواندم «عشق‌های خنده‌دار»؛ جاودانگی «بهترین» رمانی ست که خوانده‌ام.
 شش/ بورخس: همه‌ی آثار. رویا و خلسه.
 هفت/ «تاریخچه تقریباً همه چیز» و «ساعت‌ساز نابینا»
 هشت/ دیوان شمس

77 حامد صابری

یک/ درباره حکمت زندگی شوپنهاور؛
 دو/ جستارهای از تاریخ معاصر ایران عبدالله شهبازی؛
 سه/ قرآن؛
 چهار/ مجموعه سیری در بزرگ‌ترین کتاب‌های جهان حسن شهباز؛
 پنج/ منطق صوری محمد خوانساری؛
 شش/ مجموعه تاریخ تمدن ویل دورانت؛
 هفت/ فلسفه چیست رضا داوری اردکانی؛
 هشت/ چنین گفت زرتشت نیچه؛
 نه/ محاکمه سقراط، اثر افلاطون؛
 ده/ مقاصد الفلاسفه غزالی؛

78 مسعود زنجانی

«ده کتاب تأثیر گذار (معنوی) در تاریخ جهان از نظرگاه استاد و دوست عزیزمان مصطفی ملکیان»:
 یک/ بودا: دما پادا [=راه حق، ترجمه رضا علوی]
 دو/ کنفوسیوس: تعالیم [=مکالمات، ترجمه حسین کاظم زاده ایرانشهر]
 سه یک/ لائوتسه: تائو تِ چینگ [=دائو دِ جینگ، ترجمه ع. پاشایی (انتشارات نگاه معاصر) + ترجمه بهزاد برکت و هرمز ریاحی] +
 سه دو/ چوانگ تسه: فصلهای درون [ترجمه مریم کمالی و مسعود شیر بچه + (=چوانگ دزو) ترجمه بهزاد برکت و هرمز ریاحی]
 چهار/ مونتنی: [=تنبّعات (گزیده)، ترجمه احمد سمیعی گیلانی]
 پنج/ آندره ژید: پنج یک/ مانده‌های زمینی + پنج دو/ مانده‌های تازه [ترجمه مهستی بحرینی]
 شش/ آکویناس: کلیات الاهیات [=در تدبیر و حکومت الهی (گزیده بسیار کوتاه) در کتاب «فلسفه نظری جلد اول»، ترجمه منوچهر بزرگمهر]
 هفت/ داستایوفسکی: برادران کارامازوف [ترجمه صالح حسینی]
 هشت/ توماس آکمپیس: تشبّه به مسیح [ترجمه سایه میثی + (=اقتدا به مسیح) ترجمه سعید عدالت نژاد]
 نه/ مولوی: مثنوی معنوی
 ده/ جان بانیِن: سیر و سلوک زائر [ترجمه گلناز حامدی]

79 امیرحسین آزاد

یک/ نهج البلاغه امام علی بن ابیطالب
در کنار قرآن اما بیش از قرآن مهمترین متن دینی مورد مطالعه من که نگاهم به جهان را خط کشی می کنه.

دو/ موسیقی شعر شفيعی کدکنی
تصویر من از شعر را این کتاب ساخت و ساختار داد.
سه/ زوربای یونانی کازانتراکیس
اولین باری که با یک معنای زندگی جدید رو برو شدم
چهار/ تنهایی پر هیاهو بهومیل هرابال

پنج/ امید محرومان درباره امام موسی صدر
پیشوای زندگی ام را اولین بار در این کتاب به دقت خواندم
شش/ اخلاق دین شناسی ابوالقاسم فنایی

هفت/ آری این چنین بود برادر علی شریعتی
دوم راهنمایی بودم که خواندمش. مبهوتم کرده بود. در آن دوران و بعد ها بیش از ۱۰۰ بار خواندمش. حس عجیبی داشت
هشت/ هنر شناخت مردم
کتابی در باب سنخ های روانی و تیپ های شخصیتی که عمیقن نگاه من را به شناخت انسان ها تغییر داد. حتی شناخت خودم
نه/ اوصاف پارسایان عبدالکریم سروش
سرچشمه ی همه ی انحرافات من از قرائت رسمی دین
ده/ سخنرانی ها و مکتوبات مارتین لوتر کینگ
بخش قابل توجهی از تغییر نگاه سیاسی ام را مدیون شناخت این مرد بزرگم
یازده/ روح پراگ
نوروز ۸۹ از مرگ مغزی^۹ سیاسی نجاتم داد. عیسا دم بود این کتاب برای من
این آخری را دیر یادم آمد. هرکاری کردم دیدم نمی شود از خیرش گذشت

برای ادبیات فارسی لاجرم لیست جداگانه ای می باید نوشت. چون من عمرم با ادبیات فارسی قدیم و جدید سخت گره خورده.

احتمالاً این کتاب ها هم می توانست در لیست قرار بگیرد اگر ده عدد دیگری بود:

من او رضا امیرخانی
گاندی چه گفت؟ نورمن فینکلستاین
تاریخ چیست؟ ای. اچ. کار
ریشه های رومانیسم آیزایا برلین
کتاب مقدس (عهد عتیق و جدید)
رساله ای کوچک در باب فضیلت های بزرگ
پیامبر و دیوانه خلیل جبران
مرشد و مارگریتا بولگاکف

80 محمد خیرخواه

یک/ قصه های خوب برای بچه های خوب
زحمت دست مهدی آذریزدی، که تشنه ام کرد به خواندن، قبل از اینکه رسماً بیاموزمش. کنجکاوی برای فهم اسرار این نقوش سیاه روی
صفحات سفید را مدیون این کتابهایم. □

دو/ شازده کوچولو

اولین کتابی که به خاطر دارم با خواندنش گریستم. هنوز هر بار میخوانمش میگیرم. به خودم قول داده بودم بزرگ شوم برم در آفریقا محل عکس آخر کتاب را پیدا کنم. همانجا بنشینم تا شازده بیاید. □

سه/ شاهنامه فردوسی

چقدر غرق داستان هفت خوان بودم، سیاوش را می ستودم، بیژن را سرزنش میکردم، و با مرگ سهراب آنقدر گریستم که مجبور شدند به دروغ بگویند که این اشتباه نوشته، در کتاب اصلی به مدد سیمرخ زنده میماند! مرگ رستم که به کمای عاطفیم برد تا مدتها، عصرها می آمدم خانه، دوباره آن بخش را میخواندم، انگار هر بار میخواستم رستم به چاه نیفتد... □

چهار/ ۲۴ ساعت در خواب و بیداری

این کتاب صمد بهرنگی، به عمیق ترین لایه های وجود نفوذ کرد. توصیف برهنه فقر. توصیف احساسات بچه ای که اسباب بازی میخواست، ولی پول نداشت. اسباب بازی هم او را میخواست، نمیخواست دست کسی بیفتد که یک بار بیشتر با او بازی نخواهد کرد. چقدر طعم فقر تلخ بود. □

پنج/ مسیح کردستان □

درخشان ترین داستان زندگی که از شهدای جنگ خواندم. گویا در سیر زندگیش با او همراه شدم. چقدر دوست داشتم فصلی که سلاح ها را به مردم داد و به آنها اعتماد کرد.

شش/ مزرعه حیوانات

اولین برخورد بی ملاحظاتم با عالم سیاست. بدبینی به سیاستمداران را مدیون این کتابم. □

هفت/ کنت منت کریستو □

اولین رمان مدرن که مرا محو خودش کرد. چقدر در این کتاب، صبر و عزم و اراده میشد دید. □

هشت/ تذکرة الاولیاء □

در کودکی به من آموخت که دینداری به زبان نیست. درون مایه حکمی این کتاب بی نظیر است. □

نه/ آری اینچنین بود برادر □

کتابی کوچک از شریعتی. چنان برافروخته و مشتعل شده بودم از خواندنش. □

ده/ On the Origin of Species □

چقدر ساده و آسان، داروین چیزهایی که سالها فکر میکردم غیرممکن است را ممکن کرد. و چقدر زیبا و شکوهمند. یادم نمیرود، درازکش داشتم میخواندم. وقتی ایده را فهمیدم چنان متحیر شدم که غلت زدم و رو به سقف خیره شده بودم! □

یازده/ نیایش

کتابی بود که گویا شریعتی از کارل ترجمه اش کرده بود. به من یاد داد که خدایی که چگونگی های طبیعت را توضیح میدهد، خدایی که داروین محو کرده بود، از اول خدای من نبوده. داستان کوتاهی داشت که با خواندنش مشتعل شدم. پیرمردی در کلیسا پس از مراسم نشسته بود و نمیرفت. کشیش ازش پرسید پدر دعا میخوانی؟ گفت من او را مینگرم و او مرا. امان از این توصیف حضور... □

دوازده/ قرآن

در فضایی که تنفس میکردم خواندن قرآن (خواندن، نه روخوانی) نهی میشد که مایه انحراف بود. و راست هم بود این حرف. قرآن عمیقا

منحرفم کرد از دینداری مرسوم. الان وقتی خیلی حس خطر میکنم که چقدر تند میروم، پناهم و مشوقم قرآن است یا نهج البلاغه. □

سیزده/ روی ماه خداوند را ببوس

چقدر زیبا و ساده بود این کتاب کوچک. چقدر مکالمه راننده تاکسی عمیق بود. چقدر گریه داشت. پیش دانشگاهی بود. کتاب را خواندم

رفتم توی حیاط ساعتی گریستم. □

چهارده/ Tractatus Logico-Philosophicus □

سال سوم پزشکی بودم. کتاب را به دست گرفتم به خواندن با این تصور که غلط بودنش را اثبات خواهم کرد. چنان تمام مرزهای فکرم را شکافت. چنان دقیق و موشکافانه در معنویت را برایم از میان سطورش گشود که هنوز تلوتلو میخورم. به من یاد داد که بفهمم درباره آنچه نمیتوان سخن گفت، باید سکوت کرد، و این پایان راه نیست، تازه آغاز راه است. □

پانزده/ Captain Corelli's Mandolin □

این کتاب از کمای پس از سال ۸۸ درم آورد. چقدر لطیف و حساس نوشته شده بود. توصیف زیستن یک زن و تجربه فاشیسم در یک جزیره کوچک.

81 جواد حیدری

یک/ گزارش به خاک یونان، نیکوس کازانتزاکیس
 دو/ مرگ ایوان ایلیچ، تالستوی
 سه/ Mortal Questions, Thomas Nagel
 چهار/ The View From Nowhere, Thomas Nagel
 پنج/ On What Matters, Derek Parfit
 شش/ A Theory of Justice, John Rawls
 هفت/ Equality and Partiality, Thomas Nagel
 هشت/ What We Owe to Each Other, T. M. Scanlon
 نه/ Justice For Hedgehogs, Ronald Dworkin
 ده/ راهی به رهایی، مصطفی ملکیان

82 ابراهیم نبوی

یک/ « غزلیات حافظ » خدای من است. سی سال است که دائم می خوانم و هر بار چیزی تازه می فهمم، دارد آنچه هیچکس ندارد و گوید هیچکس نگفته است. غزلیات حافظ کتاب همیشگی زندگی من است. کسی نخواهد فهمید استاد به این منزلت چگونه رسید تا این را نخواند. هر گاه کتابخانه ای بسازم اولین اش همین است.

دو/ « سوربز » را نمی گویم که زیبایی اش همچنان شگفت انگیز است و « جنگ آخرالزمان » بارگاس یوسا را نمی گویم که در بافت دراماتیک داستان مرا شگفت زده کرد. شخصیت پردازی بی نظیر او مرا همیشه بر سر ذوق می آورد و حالی دوباره می کنم.

سه/ « صد سال تنهایی » عشق است و « پائیز پدرسالار » که هزار سال تنهایی اش گفته اند چیزی دیگر است. این دو را کنار هم بگذاری و « زنده ام برای اینکه روایت کنم » که در حقیقت شکل مستند صد سال تنهایی است که بگذری آن وقت می شود دست یافت به یک مارکز عظیم و غریب.

چهار/ کتاب « بازمانده روز » اثر کازوئو ایشی گورو یک شاهکار ادبی بی نظیر است، حتی در مقایسه با دیکنز و بالزاک و استاندال، او از آنهایی است که انگلیسی را به عنوان زبان دوم فراگرفته و حالا استاد است. جلوییش باید دست ها بر روی هم گذاشت و سر خم کرد. کارهای دیگرش هم مهم اند، مثل « تسلی ناپذیر » و « وقتی یتیم بودیم »

پنج/ کتاب « تذکره الولیاء » شیخ عطار حالم را خوب می کند. شخصیت پردازی او، ریتم نوشتن اش و شخصیت پردازی و فضا سازی او یگانه و منحصر بفرد است، مگر قرار است ما به ازای خارجی در تقابل او داشته باشیم؟ من تذکره الاولیاء را صدها بار خوانده ام و همچنان دوستش دارم.

شش/ کتاب « دلتنگیهای نقاش خیابان چهل و هشتم » جروم دیوید سلینجر حالم را حسابی جامی آورد، داستان های تدی، عمو ویگیلی در کانتیکت و یک روز مخصوص اش را خیلی دوست دارم، دلتنگیها دید من را به جهان تغییر داد.

هفت/ « اوبلوموف » اثر گنچاروف را بسیار دوست دارم، او کاری کرده که هیچ نویسنده روس جرات ندارد بکند، او ماهیت کهنگی و تکرار را گفته و توانسته تاریخ روسیه را تبدیل به ادبیات کند.

هشت/ « کلیات عبید زاکانی » فارغ از محتوای کتاب عبید، توانایی او برای خلق فرم های گوناگون چه تضمین، چه حکایت نویسی، چه رساله اوصاف الاشرف، چه واژه شناسی اش، برای من بسیار مهم بود.

نه/ کتاب « قطره اشکی در اقیانوس » اثر مانس اشپرر زندگی مرا از این رو به آن رو کرد و فهمیدم ایدئولوژی چقدر بیهوده است.

ده/ کتاب « سوانح العشاق » احمد غزالی از آثار بی نظیر ادبیات عارفانه ماست که خواندنش همیشه لازم است، البته « انسان کامل » عزیزالدین نسفی را هم دوست دارم.

یازده/ کتاب « کوکائین » یک اثر تخرمی در ادبیات ایتالیاست از پیتی گرلی که اسم مستعار است، این کتاب را سه بار خریدم و بیش از دویست بار می خواندم. به نظر من هیچ کتابی به آن اندازه توانست بیهودگی این جهان را بر من آشکار کند.

دوازده/ کتاب « عقاید یک دلقک » مرا زیر و رو کرد، تا مدتها نمی توانستم با کسی حرف بزنم، مدتها شنیر بودم، بوها را از گوشی تلفن حس می کردم. بی نظیر بود. نمی توانم از گفتن تاثیر « سیمای زنی در میان جمع » صرف نظر کنم.

سیزده/ اصولا اونا مونو، بخصوص « درد جاودانگی » و از آن مهم تر داستان کوتاه « قدیس مانوئل » اونا مونو با ترجمه بهاء الدین خرمشاهی برایم درک جدیدی از دین و رابطه انسان و خدا ایجاد کرد، خدایی دیگرگونه آفریدم.

چهارده/ کتاب « بچه های نیمه شب » از سلمان رشدی و پیش از آن « شرم » او و پس و پیش آن هیچ از او، تکان دهنده بود، حیرت انگیز بود. توانایی او در خلق جهان رمانش به نظرم مهم ترین اتفاق پس از صد سال تنهایی بود که خودش مهم ترین اتفاق پس از دون کیشوت بود و پس از بچه های نیمه شب شاید مهم ترین اتفاق با « سبکی تحمل ناپذیر هستی » که یک شاهکار بی بدیل است چشم ببوشم.

پانزده/ کتاب « نوادر راغب اصفهانی » به نظرم کامل ترین اثر طنز زمان خودش و یحتمل بعد از عبید مهم ترین اثر طنز ده قرن اخیر ایران است. با این کتاب به یک درک نسبتا قوی و روشن نسبت به اسلام تاریخی و اسلام واقعی رسیدم.

شانزده/ کتاب « همه می میرند » اثر سیمون دوبووار اثری کم نظیر است، هر چه سیمون دوبووار در جنس دوم مبتذل و سطحی و ساده لوح است، یا سارتر در همه آثارش هر چقدر سطحی است، سیمون دوبووار در « همه می میرند » بی نظیر و در « خون دیگران » عالی، در « ماندان ها » ستایش برانگیز است. همه می میرند، مرا تکان داد و وحشت مرا از مردن از میان برد، تازه فهمیدم مردن چقدر خوب و مفید است.

هفده/ کتاب « دای جان ناپلئون » اثر ایرج پزشکزاد مرا تکان داد، تکان که چه عرض کنم، مرا و جامعه ایران را به من نشان داد. من یک بار آن را بصورت پاورقی در مجله عهد بوق خواندم، بعدا بیش از پانزده بار کتاب را خواندم، سریال را در تلویزیون دیدم، حذفی هایش را از طریق دوستانم به دست آوردم و دیدم و بیش از پنجاه بار کل سریال را دیدم. شاید ایرانی ترین کتاب پس از مشروطه باشد.

هجده/ کتاب « نگاهی به شاه » میلانی برای من که تاریخ ایران را حرفه خودم می دانم و مدعی هستم، در موضوعی که تمام اسناد و مدارکش را خواندم یعنی حکومت پهلوی و شاه کتابی بود که نگاهم را به پنجاه سال تاریخ تغییر داد. معتقدم باور کل جامعه کتابخوان ایرانی با خواندن این کتاب تغییر می کند. البته « معمای هویدا » شکل نگاه به تاریخ را برای اولین بار به ایرانیان نشان داد و کتاب « نگاهی به شاه » برای اولین بار تاریخ نویسی آکادمیک را به صورتی داستانی در کشور ما در آورد، کتاب حافظه پنجاه ساله مرا تا حد زیادی دگرگون کرد.

نوزده/ کتاب « خاطرات اسدالله علم » شاید تنها اثر فارسی است که فاصله عظیم میان اندرونی قدرت و بیرونی اش را گذراند و شاید از معدود یا تنها خاطره نویسی نسبتا معتبری است که به نظرم برای هر کسی که نیاز به مرور تاریخ معاصر ایران دارد، ضروری است. همین کار توسط خاطرات هاشمی رفسنجانی اتفاق افتاد. اگرچه کتاب دوم به دلیل حضور همزمان راوی حذف های لطمه زننده دارد، اما در حقیقت این دو کتاب می تواند راوی پشت پرده قدرت ایران از 1340 تا 1370 باشد.

بیست/ کتاب « بابا لنگ دراز » برایم تکان دهنده و عجیب بود، همانطور که « دشمن عزیز » و همانطور که شازده کوچولو. به من خیلی چیزها را یاد داد.

قرار است هر کس ده کتاب را بنویسد، انتخاب بسیار سختی است. من نمی توانم حتی در صد کتاب هم فهرست کتابهای تکان دهنده زندگی ام را بنویسم، کما اینکه اینجا هم به بیست کتاب و در حقیقت به سی کتاب رسید و هنوز کتابهای دیگری در زندگی من است که مرا به واقع تکان دادند؛ « هزار پیشه » و « عامه پسند » چارلز بوکوفسکی، « دایره المعارف شیطان » آمبروز پیرس، « سیاحت شرق » آقا نجفی قوچانی، « با معرفت ها » ابوالفضل زروئی نصرآباد، « همنوایی شبانه ارکستر چوبها »، « نگاهی به تاریخ مجاهدین خلق ایران » گردآوری اسناد یکی از موسسات پژوهشی وابسته به وزارت اطلاعات، « مشروطه ایرانی » ماشاء الله آجودانی، « فکر دموکراسی اجتماعی در نهضت مشروطیت ایران » فریدون آدمیت، مجموعه اشعار « کاشفان فروتن شوکران » احمد شاملو، « آخر شاهنامه » اخوان ثالث، « ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد » فروغ فرخ زاد، « شوایک سرباز پاکدل » یاروسلاو هاشک، « مرشد و مارگریتا » میخائیل بولگاکف، « موج سوم » الوین تافلر، « ناطور دشت » جروم دیوید سلینجر، « طبل حلبی » گونتر گراس، « هجدهم برومر لوئی بناپارت » مارکس، « خاطرات بیل کلینتون » که در حقیقت یک تاریخ خوب آمریکاست، « استالین » اثر ادوارد رازینسکی، « خانه دای یوسف » اتابک فتح الله زاده و « گفتگوهای تنهایی » دکتر علی شریعتی هم تکانم داد و هم مرا از دست شریعتی نجات داد. به نظرم، همه این کتابها مهم اند و مطمئنم کتابهای بسیاری هستند که نام شان را فراموش کرده ام.

83 امین بدایعی

یکی از تاثیر گذارترین کتاب های دوران کودکی « ماجراهای تام سایر » بود.

به همراه «پیر مرد و دریا» یکی از دو رمان موجود در قفسه‌ی کوچک زیر دکور چوبی مابین هال و پذیرایی خانه‌مان، آنطور که آن روزها مُد بود، کتابی ضخیم با برگ‌های کاهی و بویی خوش آیند.

ماجراهای تام سایر دو خرده روایت شور انگیز دارد که برای یک پسر بچه بسیار جذاب است بخصوص اگر بخواهد تازه پای به نوجوانی بگذارد.

روایت اول عشق تام به دختر همکلاسیش است که من هرچه به ذهنم فشار می‌آورم (می‌بل؟ آمی بل؟) نامش را بیاد نمی‌آورم و ظاهراً در ویکیپدیا و دیگر لینک‌های وب بی اهمیت‌تر از آن تشخیص داده شده که نام برده شود. صحنه‌ی بوسه زدن تام بر لبهایش اما هنوز مثل 26 سال پیش روشن و جاندار است.

روایت دوم ماجرای فرار تام و هاکلبری فین و دوستانش به جزیره‌ای در وسط می‌سی‌سی‌پی است. توصیف تجربه‌ی یک زندگی آزاد و وحشی همراه با پیدا کردن تخم لاکپشت و کشیدن چپق برای پسر بچه‌ای که در یک محیط بسته و منزوی در شهرستانی خموده و به دور از جنگی ویران‌گر پا گرفته چه بسا عجیب و هیجان انگیزتر از داستانهای هری پاتر و جنگ ستارگان بود. پسر بچه چپقی را از توضیحات کتاب سر هم می‌کند و در نبود توتون از برگ خشک درخت انگور باغچه استفاده کرده، با لذت حس دل به هم خوردگی توصیف شده در کتاب را به جان می‌خرد.

انجام کارهای ممنوعه و شیطنت و شرارت آنطور که مارک تواین با ستایش شرح می‌دهد در محیط محدود و تربیت خشک کارمندی چطور می‌توانست الگو برداری و تقلید شود تا به پس گردنی و کتکی که بیشتر از دردش دهشتناک می‌نمود منجر نشود؟ پسر بچه به ناچار از خانه به بیرون سرک می‌کشد؛ در خیابان خلوت و خاک آلود، لودر پارک شده‌ی جلوی خانه‌ی همسایه می‌توانست چون استعاره‌ای از جزیره‌ی میان می‌سی‌سی‌پی او را دوباره در جهان تخیل فرو برد و شرارت هم می‌توانست خودش را در صدمه زدن به چیزهای بی اهمیت کابین راننده متبلور کند.

تام سایر به من آموخت که می‌شود از کتاب لذت برد و کتابها چگونه به زندگی یکنواخت روزانه متصل شده، تجربه‌مان را غنی می‌کنند. «مارک تواین» سالها پیش از آن، حتی قبل از آن که والدینم بدنیا بیايند چنین چیزی را برایم فراهم کرده بود.

بیست و هفت کتاب تأثیرگذار به ترتیب بسامد

